

HEDESELSKABET

Grøn innovation siden 1866

ÅRSRAPPORT 2022

Cvr.nr. 42 34 46 13

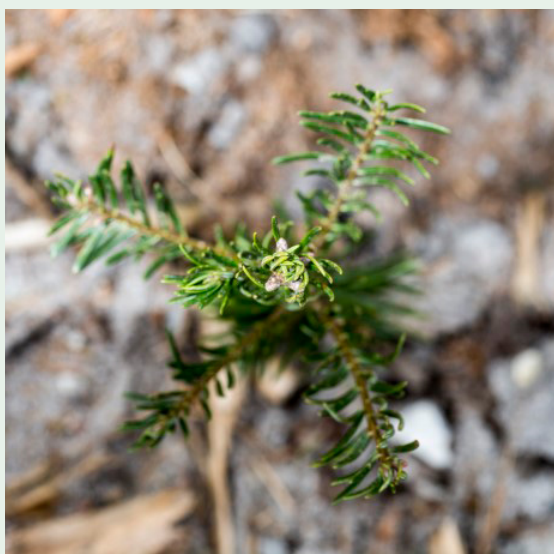
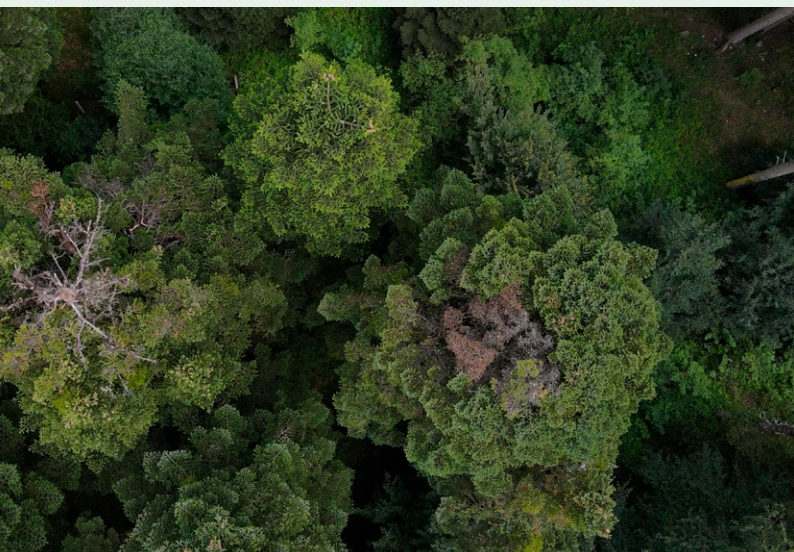
Det danske Hedeselskab
Klostermarken 12
8800 Viborg

Årsrapporten er fremlagt og godkendt
på årsmøde d. 1. maj 2023

Dirigent: Janus Skak Olufsen

Protektor for Hedeselskabet
Hendes Majestæt
Dronning Margrethe II

Følg os på Facebook
[facebook.com/hedeselskabet.dk](https://www.facebook.com/hedeselskabet.dk)

Følg os på Instagram
https://www.instagram.com/hede_insta/

Følg os på LinkedIn
[linkedin.com/company/hedeselskabet](https://www.linkedin.com/company/hedeselskabet)

HOVED- OG NØGLETAL	05
LEDELSESBERETNING	06
ESG-HOVED- OG NØGLETAL	16
REDEGØRELSE FOR SAMFUNDSANSVAR	18
REDEGØRELSE FOR GOD FONDSLEDELSE	25
MANGFOLDIGHED	26
DATAETIK	27
RISIKOSTYRING	28
ORGANISATION OG REPRÆSENTANTSKAB	30
PÅTEGNINGER	35
ÅRSREGNSKAB	39
ANVENDT ESG-REGNSKABSPRAKSIS	67
JURIDISK DIAGRAM	70

Samarbejde betyder mere ny skov i Danmark

Som en del af konceptet Klimaskov – for fællesskabet indgik Hedeselskabet og Solar i 2022 et samarbejde om at rejse ny klimaskov i Letland og i Danmark. Samarbejdet betyder, at der i Danmark i 2023 vil blive plantet 50 ha ny skov til gavn for klima, biodiversitet, mennesker og miljø.

HOVEDTAL OG NØGLETAL

	2022	2021	2020	2019	2018
	millioner kroner	millioner kroner	millioner kroner	millioner kroner	millioner kroner
Nettoomsætning	2.158,8	1.990,5	1.736,1	1.695,8	1.743,5
- heraf international omsætning	16%	15%	17%	20%	17%
Resultat af primær drift (EBIT)	64,7	50,2	-22,7	-10,7	16,4
Resultat af kapitalandele efter skat	0,3	4,6	2,3	-0,1	29,5
Finansielle poster	-1,6 ¹	14,1 ²	-4,6 ³	-8,7 ⁴	-10,2 ⁵
Årets resultat af fortsættende aktiviteter	53,4	60,5	-20,4	-17,5	30,3
Årets resultat efter skat af ophørte aktiviteter	4,3	-4,2	36,2	63,0	-5,5
Årets resultat	57,7	56,3	15,8	45,5	24,8
Anlægsaktiver	876,7	817,8	748,4	748,8	681,5
Omsætningsaktiver	915,5	873,8	904,5	803,6	852,3
Aktiver i alt	1.792,2	1.691,6	1.652,8	1.552,5	1.533,8
Grundkapital	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Egenkapital	1.104,3	1.040,2	983,4	972,9	934,0
Hensatte forpligtelser	59,8	69,1	74,6	124,5	50,4
Langfristede gældsforpligtelser	149,6	170,9	192,4	109,4	88,2
Kortfristede gældsforpligtelser	478,5	411,5	402,4	345,6	461,2
Passiver i alt	1.792,2	1.691,6	1.652,8	1.552,5	1.533,8
Pengestrøm fra drift	54,0	-77,3	78,4	59,7	44,4
Pengestrøm fra/til investering, netto	20,1	-79,6	-192,9	81,0	110,4
- heraf investering i materielle anlægsaktiver, netto	61,1	68,7	36,5	36,0	-19,8
Pengestrøm fra/til finansiering	-2,0	-18,6	105,9	-2,4	-33,4
Årets pengestrøm	72,1	-175,5	-8,6	138,3	121,4
Nøgletal (definition - se anvendt regnskabspraksis)					
Før skat margin (EBT-margin)	3,1	3,2	0,6	2,3	1,8
Afkastningsgrad (fortsættende aktiviteter)	4,1	3,1	-0,3	-0,3	1,4
Soliditetsgrad	61,6	61,5	59,5	62,7	61,0
Egenkapitalforrentning	5,4	5,6	1,6	4,8	2,7
Egenkapitalens udvikling					
Egenkapital primo	1.040,2	983,4	972,9	934,0	918,1
Overført af årets resultat	57,7	56,3	15,8	45,5	24,7
Kursreguleringer vedr. udenlandske virksomheder	-1,5	-0,7	-2,7	0,2	-6,8
Dagsværdiregulering af sikringsinstrumenter	10,4	1,8	-1,0	-6,3	0,6
Øvrige reguleringer	-2,4	-0,6	-1,7	-0,5	-2,7
Egenkapital ultimo	1.104,3	1.040,2	983,4	972,9	934,0
Ansatte					
Gennemsnitligt antal ansatte ⁶	912	1.077	1.036	1.448	1.421

Sammenligningstal for perioden 2018 - 2020 er ikke tilpasset for ophørte aktiviteter

¹ Indeholder nedskrivninger af finansielle aktiver på 1,3 mio. kr.

² Indeholder tilbageførte nedskrivninger af finansielle aktiver på 7,1 mio. kr.

³ Indeholder tilbageførte nedskrivninger af finansielle aktiver på 1,8 mio. kr.

⁴ Indeholder nedskrivning af finansielle aktiver på 0,2 mio. kr.

⁵ Indeholder nedskrivning af finansielle aktiver på 3,6 mio. kr.

⁶ Indeholder ansatte vedrørende fortsættende og ophørte aktiviteter

LEDELSES- BERETNING 2022

Hedeselskabet sikrer, at forretningen arbejder på et højt, etisk, fagligt og lønsomt niveau med naturværdier og naturressourcer, både i og uden for Danmark.

Hedeselskabet arbejder desuden aktivt med at forbedre bo- og levevilkårene primært i landområderne og med at udnytte naturressourcer til gavn for samfundet gennem forskning, udvikling og formidling inden for natur, miljø og energi.

Hedeselskabet kan opføre, erhverve, etablere samt drive faste ejendomme eller virksomheder inden for Hedeselskabets formål, idet Hedeselskabets virksomheder drives i selskabsform med begrænset ansvar.

Hedeselskabets formålsparagraf

Hovedaktivitet

Hedeselskabet har sat præg på det danske landskab siden grundlæggelsen i 1866. Dengang var hovedformålet at hjælpe hedeboenderne med at udvikle de danske heder til frugtbar landbrugsjord og tilplantede arealer. Vi har siden arbejdet med naturpleje, miljøforbedringer og klimatilpasning.

Hedeselskabet er i dag en forening med status som en erhvervsdrivende fond. Vi driver kommerciel virksomhed, hvor vi udvikler og leverer løsninger med naturen som omdrejningspunkt, der bidrager til at modvirke og afbøde klimaforandringer samt styrke biodiversiteten. Vi tager udgangspunkt i og arbejder med genanvendelse af naturens knappe ressourcer.

I 2020 lancerede Hedeselskabet 2025-strategien 'Naturlig Vækst'. I 2021 var der fokus på at få hovedelementerne funderet i forretningsområderne, og hen over 2022 blev strategien solidt forankret i organisationen. Visionen 'Vi bygger en bæredygtig fremtid – med naturen som partner' danner ramme og sætter retning for, hvad Hedeselskabet

sammen med kunder, samarbejdspartnere, medlemmer og medarbejdere gerne vil opnå til gavn for både nuværende og kommende generationer.

Hedeselskabets forretningsaktiviteter udføres af en række underliggende forretningsenheder og brands under HedeDanmark a/s samt Blå Biomasse A/S, en række skovselskaber og Enricom Sp. z o.o. Hedeselskabet er repræsenteret i Danmark, Sverige, Estland, Letland, Litauen, Polen, Tyskland og England. I nærværende beretning vil der blive redegjort for aktiviteter og resultater samlet under ét, og derfor vil der primært blive refereret til Hedeselskabet og ikke de enkelte selskaber herunder. Forretningen består af fem overordnede forretningsområder:

- Grøn Service
- Landskab & Anlæg
- Skov
- Cirkulær Bioøkonomi
- Grønne Investeringer

Fælles for forretningsaktiviteterne er, at de er relateret til virksomhedens kernekompetencer, og på hver deres måde bidrager til strategien og visionen.

Resultat for 2022

Omsætningen udgør i 2022 2.159 mio. kr., hvilket er 168 mio. kr. højere end opnået i 2021. Årets resultat udgør et overskud på 58 mio. kr., hvilket er 2 mio. kr. højere end i 2021. Resultatet før skat er over det forventede resultat før skat for året, som var i niveauet 25-30 mio. kr., hvorfor resultatet før skat vurderes at være tilfredsstillende.

Ophørte aktiviteter

Som en del af strategien og et led i den kontinuerlige proces med at gøre forretningen mere lønsom samt have øget fokus på kerneforretningen, solgte Hedeselskabet i 2022 selskabet Emirates Landscape L.L.C. Salget har påvirket årets resultat positivt.

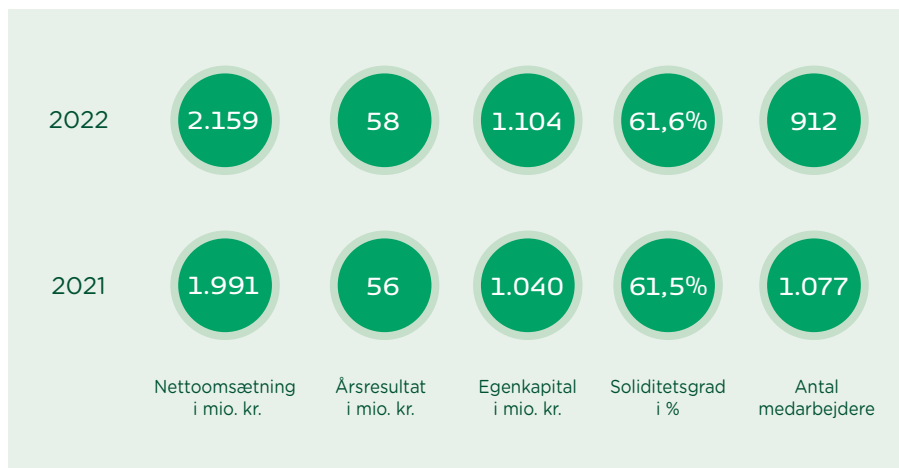
Umiddelbart efter Ruslands invasion af Ukraine i februar 2022 skabte Hedeselskabet et overblik over vores handel med Rusland med henblik på at stoppe alle former for samarbejde. Det betød, at vi med øjeblikkelig virkning stoppede enhver form for import af biomasse og eksport af juletræer. Sammen med de øvrige aktionærer har vi besluttet at afvikle vores selskab i Belarus, og den komplicerede juridiske proces er igangsat.

Fortsættende aktiviteter

Årets resultat er påvirket af krig i Ukraine, energikrise, inflation og forsyningsknaphed, der på forskellig vis har haft indflydelse på alle grene af forretningen.

Den voldsomste inflation i årtier medførte volatile råvarepriser og ekstraordinære høje omkostninger. Det har særligt i forretningsområderne Grøn Service og Landskab & Anlæg haft konsekvenser for indtjeningen, da inflationen og det medfølgende prispres indtraf efter de årlige prisreguleringer af kontrakter. Vi har således opereret med højere omkostninger med begrænset mulighed for at regulere på prissætningen.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold Hedeselskabet, koncern

Mens de kraftige prisstigninger på materialer, energi og underleverandører har haft negativ indflydelse på resultatdannelsen i alle dele af forretningen, har energikrisen samtidig påvirket aktivitetsniveauet i Skov i positiv retning. Allerede før Ruslands invasion i februar 2022 var efterspørgslen på træ til energi og cellulose for opadgående og har været støt stigende gennem hele året. Samlet set er årets resultat særligt positivt påvirket af et højt aktivitetsniveau i skovene som følge af den stigende efterspørgsel, rimelige priser på råtræ samt vækst i skovforvaltning og i skovejerskab.

Vejret i 2022 bød på flere solskinstimer og mindre nedbør end de foregående år, og året blev med 9,5 grader celsius i gennemsnit det tredjevarmeste år, DMI har registreret, siden man begyndte at måle og registrere temperaturer i 1873. På globalt plan er gennemsnitstemperaturen stigende. Det ligger i kernen af Hedeselskabets 2025-strategi 'Naturlig Vækst' at understøtte og igangsætte initiativer, der kan bidrage til at afbøde klimaforandringer, øge vores biodiversitet og øge genanvendeligheden

af knappe ressourcer. Igennem 2022 har vi engageret os i samarbejder og projekter, der netop kan bidrage hertil, hvilket blandt andet har omfattet en opstart af stormflodssikring af Øresundsbroen, så den kan modstå 10.000 års hændelser – et projekt med en samlet projektsum på 60 mio. kr.

Med henblik på at styrke værdien for vores kunder, hvilket blandt andet skal give vores kunder mulighed for bedre afrapportering, har vi i 2022 arbejdet på at berige data og har derfor investeret i et samarbejde om en videnskabsbaseret database samt udstyr til at måle biodiversitet. Vores kunder kan dermed få artsmålinger for biodiversitet på deres egne arealer samt data til dokumentation for deres bidrag til at løse biodiversitetskrisen.

Hedeselskabet har også i 2022 sat ekstra fokus på naturgenopretning og biodiversitet gennem både samarbejdsprojekter, netværk og via de støttede initiativer i regi af foreningen. Vi vil fortsat gerne via både foreningen og forretningen understøtte, at der iværksættes flere initiativer, der afhjælper

Vandløbsrestaurering

Mange discipliner var i spil, da HedeDanmark for Vejen Kommune restaurerede Vejen Å ved Vejen Store Vandmølle; restaurering af 1.300 meter vandløb med delta, brobygning på blød bund, hydraulisk adskillelse af mølledam og vandløb, håndtering af forurenede sediment, etablering af nye gydestrøg og omløbsstrøg og meget mere.

biodiversitetskrisen. Skal det realiseres i en skala af reel betydning, forudsætter det, at der også i offentlige udbud fremadrettet bliver stillet krav og afsat ressourcer til at øge biodiversiteten.

Vi har i 2022 investeret i nye maskiner, køretøjer og værktøjer med en mindre klimabelastning end de ældre modeller. Det er vores ambition, at vi til glæde for vores kunder, klimaet og internt kan reducere vores klimabelastning samtidig med, at vi med de nye investeringer kan sikre en bedre drift.

2022 bød også på et folketingsvalg og en bred regering hen over midten, som kort før årsskiftet præsenterede et regeringsgrundlag, der viser politisk forståelse for, at skov er en væsentlig del af løsningen på de samfundsmæssige udfordringer. Der lægges blandt andet op til, at der skal rejses 250.000 hektar ny skov, og at der skal findes fornuftige balancer mellem erhverv, produktion og biodiversitet med inddragelse af flere faglige kilder, før der træffes beslutninger. Det er helt i tråd med Hedeselskabets indsats for skovrejsning i 2022 og de fortsatte ambitioner på området.

Organisatorisk blev Dalgasgroup A/S fusioneret ind i HedeDanmark a/s med virkning fra 1. januar 2022. Dermed er den sammenlægning til én virksomhed, der er blevet arbejdet henimod de senere år, blevet formaliseret og juridisk godkendt. Sammenlægningen har gjort det muligt at effektivisere yderligere og realisere lavere omkostninger som et resultat af fælles processer, indkøb, maskin- og ressourceudnyttelse. Synergi- og optimeringspotentialet ved at være én virksomhed forventes at have en positiv indflydelse på resultaterne fremover.

Forretningsområder

I det følgende redegøres mere specifikt for aktiviteter og indflydelse på

årets resultat fra de enkelte af Hedeselskabets fem forretningsområder: Grøn Service, Landskab & Anlæg, Skov, Cirkulær Bioøkonomi og Grønne Investeringer.

Grøn Service

Hedeselskabets forretningsområde Grøn Service bidrager til at vedligeholde og forbedre grønne udearealer ved at klippe, beskære, ukrudtsbekæmpe eller på anden vis forme eller udvikle grønne arealer på ansvarlig vis, herunder også styrke biodiversitet. Inden for forretningsområdet udføres også vintersikring i form af snerydning og saltning med fokus på intelligent monitorering og effektivitet.

Samfundet generelt og herunder også vores kunder er ved at få øjnene op for, at biodiversitetskrisen er lige så stor som klimakrisen. Som følge heraf oplever vi en stigende efterspørgsel på løsninger, hvor biodiversitet er tænkt ind, og vi har derfor også i 2022 investeret i kurser i biodiversitet for relevante medarbejdere. I 2022 etablerede vi et af Danmarks største erhvervsmæssige biodiversitetsanlæg ved Salling Groups hovedkontor i Aarslev ved Aarhus. Her er rummelige insekthabitater og 11.000 m² grønt areal beplantet med enggræs, mosebølle, benved, eg og en lang række andre plante-, busk- og træsorter med til at booste den lokale biodiversitet. Børsen Bæredygtig inviterede i løbet af året Hedeselskabet ind som indlægsholder på en masterclass som ekspert til at fortælle om, hvad man skal være opmærksom på, når man som virksomhed ønsker mere biodiversitet på sine arealer.

For at imødekomme kundernes ønsker og i tråd med 2025-strategien er der i løbet af året foretaget yderligere investeringer i fossilfrit værktøj, biler og maskiner samt monteret solcellepaneler på udvalgte biltage.

Generelt set har forretningsområdet været udfordret i løbet af 2022, hvor særligt den voldsomme inflation og høje omkostninger har haft indflydelse. En væsentlig del af kunderne i forretningsområdet er kommunale, og der har herfra ikke været velvillighed eller mulighed for pristalsreguleringer.

Vejrmæssigt bød 2022 ikke på meget vinter i første del af året, hvor materiale og kapacitet til vintersikring var beredskabsgjort, hvilket medførte omkostninger uden indtjening. Frost og sne i slutningen i året har omvendt bidraget positivt til indtjeningen, så resultatet for vintersikring var tilfredsstillende.

Ved udgangen af 2021 vandt Hedeselskabet i regi af HedeDanmark driften af veje, stier og grønne områder i Ikast-Brande Kommune, hvilket er en af de største kommunekontrakter i virksomhedens historie. I april 2022 overtog HedeDanmark driften, og det har været en overdragelse forbundet med ekstraordinære opstartsomkostninger.

Med kommunekontrakter, hvor vi har entreprisen på hele området, kan vi skabe synergier, der både sparer tid og penge for de kommunale kunder. Det giver samtidig mulighed for gennem planlægning at optimere driften, så der bliver mindre kørsel, og dermed reduceres CO₂-udledningen. I implementering og opstart af kommunekontrakterne har vi fokus på medarbejdertilfredshed, på integration af medarbejdere og på at skabe synergi mellem medarbejdere på tværs.

For at sikre en optimal opgaveløsning og kundetilfredshed har der i 2022 været fokus på at opbygge en endnu stærkere organisation tæt på driften. Organisationen har undergået en række forandringer, og fra januar 2023 er et stærk lederteam med en ny divisionsdirektør på plads. Generelt vil der for

forretningsområdet dog primært være fokus på at opbygge en lønsom base.

Landskab & Anlæg

Hedeselskabets forretningsområde Landskab & Anlæg arbejder med anlægsopgaver, klimaløsninger, afledning af regnvand, vandløbspleje, naturpleje og naturgenopretning inden for alle typer af naturprojekter og løser udfordringer skabt af klimaforandringer samt skaber løsninger, der kan forebygge og modstå dem.

Der var i 2022 stor efterspørgsel på Hedeselskabets kompetencer og faglighed inden for landskabs- og anlægsopgaver. Det resulterede i et særdeles højt aktivitetsniveau med en række store projekter, herunder blandt andet stormflodsikring af Øresundsbroen og anlægsarbejde ved Hvidovre Hospital. Ved udgangen af året vandt HedeDanmark sin største anlægskontrakt i nyere tid, der omfatter renovering af grønne områder ved boligblokke i Albertslund samt en opgave med etablering af fire stenrev i Randers Fjord.

Den stigende interesse for såvel klima som biodiversitet åbner op for nye forretningsområder inden for blandt andet naturgenopretning i havet, hvilket etablering af stenrev er et eksempel på. For at imødekomme kundernes ønsker og for at levere fremtidsikrede løsninger bliver der løbende investeret i at opkvalificere og uddanne medarbejdere til at løfte opgaverne professionelt. Tilsvarende investeres der løbende i nye klimavenlige maskiner og udstyr til at løfte de indkomne opgaver.

Forretningsområdet var i 2022 påvirket af de massive prisstigninger på materialer, energi og underleverandører, der ikke kunne videreføres til de enkelte projekter, da tilbuddene var afgivet og kontrakter indgået længe før selve udførelsen. Så til trods for, at det høje aktivitetsniveau har resulteret i en

rekordomsætning, har prisstigninger sammen med forsinkelser i opstart af nogle projekter og udfordringer i andre haft en negativ indvirkning på resultatet. Fremadrettet vil der være fokus på øget lønsomhed.

Skov

Siden 1866 har Hedeselskabet arbejdet med skovrejsning, skovdrift og -rådgivning. Hedeselskabets forretningsområde Skov forvalter skov samt beplantninger og beskæftiger sig med alle facetter af skovdyrkning helt fra frø til afsætning af træeffekter samt salg af udstyr til brug i skoven.

2022 var overordnet set et tilfredsstillende år på tværs af Hedeselskabets skovforretning med en stigende efterspørgsel på træ til energi, rimelige priser på råtræ samt vækst i skovforvaltning og i skovejerskab.

Allerede før krigen i Ukraine brød ud i februar 2022 var der prisstigninger på energimarkedet for træ til energi. Ligesom der var prisstigninger på alt anden energi, steg prisen på flis til energi ligeledes, og 30 års kutyme for handel med flis i Danmark måtte revideres. Mens efterspørgslen på træ til energi og cellulose fortsat steg, faldt efterspørgsel på råtræ til byggeri, møbler mv. i løbet af årets sidste måneder.

Den stigende efterspørgsel på træ til energi og fornuftige priser på råtræ gennem året medførte et højt aktivitetsniveau i skovene i både Danmark og Baltikum. Trods det høje aktivitetsniveau er der i skovene forvaltet af HedeDanmark fortsat en positiv opbygning af vedmasse, da hugsten er væsentligt under tilvæksten.

2022 blev et år med fortsat vækst på skovforvaltning i Baltikum. Ved udgangen af 2022 rundede HedeDanmark over 100.000 hektar i forvaltning i Baltikum.

Også i den danske skovforvaltning oplevede Hedeselskabet i 2022 fornuftig vækst og tilgang af nye kunder. Der var i 2022 også en markant vækst på andelen af skovejere, der ønsker certificering. Hedeselskabet er certifikatholder for både PEFC™ og FSC® skovcertificering og sporbarhed (CoC) samt SBP-certificering. Det betyder, at Hedeselskabet er med til at sikre de højeste standarder for ansvarlig skovdrift ud fra økonomiske, økologiske og sociale forhold, herunder også sikre at biodiversiteten bevares og øges. Vi har i 2022 arbejdet med at optimere processerne for certificering, så det er så nemt og billigt for skovejerne som muligt at være certificeret. Der blev blandt andet ændret i prissætningen, så det blev billigere at være certificeret, specielt for de mindre ejendomme, når de samtidig har en samarbejdsaftale med Hedeselskabet. I Baltikum er alle arealer, vi arbejder på, skovcertificerede efter enten FSC eller PEFC.

Der blev i 2022 investeret i etablering af en tysk skovforvaltningsforretning med et tilsvarende koncept, som Hedeselskabet har arbejdet med i Danmark og Baltikum i over 25 år, og herunder også investeret i ansættelse af den første medarbejder og opstart af den første store tyske skovforvaltningskunde.

Måleinstrumentet, LogStackPro, der er specialudviklet til digitale fotomålinger af råtræstakke i skoven og giver nøjagtig dokumentation af volumen og position, tiltrak i 2022 flere nye kunder på det tyske marked. Som led i den digitale indsats for at tilbyde vores kunder optimale løsninger, lancerede vi ved udgangen af 2022 LogStack-LIDAR, som kan håndtere den samme nøjagtige opmåling baseret på en standard tablet eller telefon. Med denne teknologi får kunder som skovejere og træindustrien en løsning, der giver en 100 % transparent og uvildig opmåling.

Mens Hedeselskabet til trods for stigende produktpriser formåede at realisere en tilfredsstillende indtjening inden for salg af udstyr til brug i skoven, til produktion af juletræer og pyntegrønt, til planteskoler og anlægsgartnerier i 2022, så kunne mindre prisstigninger på juletræsmarkedet ikke kompensere for de øgede dyrkningsomkostninger som følge af inflation og høje energipriser. Under omstændighederne var resultatet af juletræssalget på det europæiske marked dog tilfredsstillende.

Cirkulær Bioøkonomi

Hedeselskabets forretningsområde Cirkulær Bioøkonomi arbejder med ressourceanvendelse gennem recirkulering af næringsstoffer og begrænsede ressourcer, hvilket blandt andet sker gennem genanvendelse af organiske restprodukter og via produktion af biogas. Hedeselskabet vurderes at være blandt de førende i Danmark inden for håndtering og genanvendelse af restprodukter til gødning, foder og biogas.

Der er generelt en stigende interesse for genanvendelse og cirkulær økonomi, herunder nyttiggørelse og genanvendelse af biomasser og restprodukter. Hedeselskabet har opbygget unikke kompetencer, en stærk markedsposition og en sund forretning på området. Alene i Danmark leverede vi i 2022 ca. 350.000 ton gødningsprodukter og forsynede det danske landbrug med ca. 1.300 tons genanvendt fosfor, der er en begrænset ressource.

Siden 2021 har der været stigende gødningspriser på det europæiske marked, og som følge af krigen i Ukraine og den reducerede adgang til russisk gødning og gas er denne udvikling fortsat. Samtidig har der været en øget efterspørgsel efter genanvendte gødningsprodukter frem for det mere klimabelastende kunstgødning, hvilket betød, at Hedeselskabet i 2022 formåede at skabe en

mere lønsom forretning på området og således opnå en indtjeningsvækst sammenlignet med 2021. I 2021 blev Hedeselskabet medejer i Danish Bio Commodities A/S og DBC Invest A/S. Samarbejdet har bidraget til et fornuftigt afsæt for Hedeselskabets forretning for handel med biogassubstrater i 2022 og et tilfredsstillende resultat i et marked med volatile biogaspriser.

Som følge af de høje gaspriser i 2022 blev restprodukter, der tidligere blev genanvendt til foder i landbruget, i højere grad afsat til biogasproduktion i Danmark. Såfremt den nuværende situation fortsætter, forventer Hedeselskabet ikke at håndtere restprodukter til foder i 2023 i Danmark. I Sverige er der fortsat efterspørgsel og et marked for at genanvende restprodukter til foder, hvilket forventes at fortsætte i 2023.

Den omorganisering, der blev igangsat på Hedeselskabets miljøcenter i Stoholm i 2021 med fokus på optimering af omkostninger, produktlinjer og pris-sætning, blev endeligt implementeret i 2022. En række engangsposter og bortskaffelse af restaffald har medført store omkostninger, hvilket har påvirket resultatet for 2022 negativt. Det forventes, at rammerne er skabt for en rentabel forretning i 2023.

Hedeselskabets virksomhed, der producerer vedvarende energi i Polen ved afgang af lossepladser, indgik i slutningen af 2021 en aftale om fastprisafregning for salg af el for hele 2022. Dette har bidraget til et resultat over forventning, og vi forventer fortsat at kunne realisere en rentabel forretning, der samtidig forhindrer metangas fra lossepladser i at sive ud i atmosfæren.

Grønne Investeringer

Inden for forretningsområdet Grønne Investeringer arbejder vi på at indgå alliancer og rejse midler, der kan

anvendes til at øge biodiversiteten og accelerere den grønne omstilling. Der er fokus på investeringer i projekter i og for naturen – og på at indgå i strategiske alliancer og partnerskaber, der bidrager til at skabe en bæredygtig fremtid.

Med henblik på at kunne bistå flere kunder med hele processen fra behovsaf-dækning, opførelse, drift og dokumentation af skov, har der gennem 2022 været fokus på at skærpe konceptet 'Klimaskov for fællesskabet' yderligere. I 2021 indviede vi Coops folkeskov ved Holstebro, der blev plantet og er ejet i et samarbejde mellem Coop og Hedeselskabet i regi af klimaskovkonceptet. I den skov opnåede vi ved udgangen af 2022, som de første i Skandinavien, en certificering efter FSC-økosystemtjenestecertificering for kulstoflagring i skove. Det betyder, at det kulstof, som skovens træer optager og binder i stammer og grene, dokumenteres, følges og giver en troværdig validering til dokumentation i ejernes CO₂-regnskaber.

I 2022 indgik Hedeselskabet og Solar et samarbejde om at rejse ny klimaskov i Danmark og i Letland. I Letland er en screening igangsat, mens der er Danmark er fundet en ejendom på 50 hektar, der er klar til tilplantning i 2023.

Der var gennem 2022 en fortsat positiv værdiudvikling af priserne på skov i både Danmark og Baltikum. Det medførte en positiv dagsværdiregulering af Hedeselskabets egne skovejendomme, der ved udgangen af 2022 var på knap 12.000 hektar. Afregningspriserne for råtræ var fortsat gunstige i 2022, hvilket medførte et højt aktivitetsniveau i skovene, dog stadig med en hugst betydeligt under tilvæksten. Jagtlejen i skovene lå i 2022 på et stabilt niveau og var fortsat et positivt bidrag til indtjeningen.

I modsætning til de foregående år, hvor COVID-nedlukninger resulterede i be-

grænset afsætning af konsummuslinger, har Blå Biomasse A/S i 2022 igen kunnet afsætte muslinger til hovedmarkederne, herunder Holland og Frankrig, hvilket har haft en positiv påvirkning på omsætningen. I 2022 var der mindre nedslag af muslingeeyngel. Det betyder, at der ikke er udlagt yngel på kulturbanker, hvilket vil påvirke mulighederne i 2023 negativt. I regi af Blå Biomasse vil der fortsat i 2023 blive undersøgt muligheder for og iværksat tiltag, hvor naturen selv kan fungere som effektivt virkemiddel til naturgenopretning i de danske farvande samt sikre øget biodiversitet.

Forskning, udvikling og innovation

Da Hedeselskabet ikke har ejere eller aktionærer, som modtager udbytte, bliver en del af overskuddet fra forretningsaktiviteterne via foreningen anvendt til at støtte innovations- og udviklingsinitiativer samt projekter, der på forskellig vis bidrager positivt til udviklingen af naturen, miljøet og samfundet til gavn for nuværende og fremtidige generationer.

I forretningen arbejder vi med innovation med henblik på at udvikle nye produkter, teknologier og ydelser, der på kort eller lang sigt skal bidrage til at finde løsninger på såvel kundernes udfordringer som de samfundsmæssige udfordringer. Vores innovationssamarbejder og -projekter har ligeledes til hensigt at identificere samarbejdspotentialer på tværs af interessenter og organisationer for derigennem at udnytte synergier til at udvikle løsninger på fælles udfordringer. Vi tager den nyeste forskning og viden i brug og indgår gerne i dialog med forskere for at fremme forskningen inden for de områder, vi arbejder med.

Et udpluk af de forskningsprojekter og samarbejder vi i 2022 indgik i:

- Via brancheorganisationen Genanvend Biomasse har vi medfinan-

sieret et feltstudie, hvor WSP har undersøgt, om udnyttelsen af spildevandsslam på landbrugsjord kan medføre en påvirkning af grundvandet med PFAS. Projektet har også haft til formål at tilvejebringe data om PFAS-transport i jorden, der kan tages i betragtning i forbindelse med modelberegninger for nedrivningen og som input til arbejdet med de kommende grænseværdier for PFAS i spildevandsslam til landbrugsformål.

- Inden for genanvendelse er vi med i to forskningsprojekter sammen med bl.a. KU og AU. Et med fokus på at øge udbytte og reducere klimaaftryk i økologisk jordbrug igennem forbedring af jordens frugtbarhed og evne til at frigive næringsstoffer ved recirkulering af restprodukter fra landbrug og samfund. Det andet undersøger muligheden for at ændre grov sandundergrund ved tilførelse af biokul med af forskellige doseringer og partikelstørrelsesfordelinger samt undersøge virkningerne på plantetilgængeligt vand og rodvækst.
- Sammen med Naturstyrelsen, KU og en række andre partnere er vi fortsat med i EU-projektet LIFE-4Forest, der fokuserer på at belyse barrierer og samle eksisterende og ny viden om naturnær skovdrift.
- Vi er en del af innovationsprojektet Inno4est, der er støttet af Innovationsfonden. Projektet har fokus på at integrere og monitorere de fire økosystemtjenester i skovrejsningen: Klima (CO₂-binding), biodiversitet, rekreation og kvælstoftilbageholdelse.
- Vi indgår i et projekt støttet af Nordisk Ministerråd, hvor vi sam-

men med bl.a. Vandcenter Syd og Assens Kommune skal udarbejde en strategisk helhedsplan for Holmehaveområdet, hvor vi skal lave en plan for at optimere og integrere klimaeffekt og biodiversitetsudvikling i skovrejsningen. Herunder ligger også et delprojekt om udvikling af biodiversitet i vådområder og græsningsprojekter.

- Vi samarbejder med KU om udvikling af en model til beregning af kulstofoptag og lagring på ejendomsniveau og om at udnytte luftbårne laserscanningsmålinger til måling af træmasse på ejendomsniveau.
- Inden for skovfrø samarbejder vi med forskere for at finde den bedste genetik, så vi fortsat kan levere frø af høj kvalitet. Med videnskabelig hjælp har vi igangsat et forsøg med hhv. hybridlærk og rødæl, ligesom vi samarbejder med forskere og eksperter om udvælgelse og test af fremtidens træarter i relation til at kunne klare klimaforandringer.
- 2022 blev det fjerde og foreløbige sidste år i et grødeskæringsprojekt og -forsøg, som Hedeselskabet og HedeDanmark har deltaget i sammen med Assens Kommune, WSP og AU. I 2023 vil der pågå databearbejdning og formidling af den databaserede viden om grødeskæringsmetoders virkning på både evnen til at lede vand bort og miljøtilstanden i små vandløb.
- I regi af Blå Biomasse A/S deltog vi sammen med AU og DTU i et GUDP-projekt, der vil bringe dansk produceret sukkertang i spil som en skalerbar og grøn løsning til at producere en attraktiv bioressource, som samtidig forbedrer havmiljø og klima. Vi er fortsat partnere sammen med bl.a. DTU Aqua i et

internationalt samarbejdsprojekt, der over tre år bl.a. skal undersøge potentialet for produktion af muslingemel fra blåmuslinger som et bæredygtigt protein med et lavt klimaaftryk.

- Vi indgik desuden i to forsknings- og innovationspartnerskaber støttet af Innovationsfonden; INNO-CCUS og AgriFoodTure. Begge partnerskaber er bredt funderet med aktører fra universiteter, vidensinstitutioner samt store og små virksomheder og skal henover de næste år ruste Danmark til at opnå de ambitiøse klimamålsætninger.

Hedeselskabet er derudover repræsenteret i en række råd og organisationer, herunder blandt andre Skovrådet og Food & Bio Cluster Denmark, ligesom vi deltager aktivt i paneler og projektsamarbejder med aktører som eksempelvis Tænketanken Frej og Tænketanken Hav. Ved udgangen af 2022 indgik Hedeselskabet i Partnerskab om Dansk Skovbrug sammen med Danmarks Skovforening, Skovdyrkerne og Træ- og Møbelindustrien. Partnerskabet vil i 2023 lancere en ambitiøs fælles national skovkampagne.

Uddelingspolitik og uddelinger

At kunne foretage udlodning er en vigtig aktivitet for Hedeselskabet, som sker i det omfang bestyrelsen afsætter midler hertil. Det sker i dag gennem udlodninger til større projekter, udlodninger via Medlemspuljen (mindre projekter indsendt af medlemmerne selv) og udlodninger via Hedeselskabets Grønne Fremtid (studielegat). Hensigten med udlodningerne er blandt andet at understøtte kendskabsgraden, tiltrække nye medlemmer samt medvirke til at skabe innovation og bæredygtig udvikling af det danske samfund i tråd med Hedeselskabets formålsparagraf og strategien.

Selve udvælgelsen af projekter, som støttes, sker i henhold til formålsparagraffen og visionen, således der både er et hensyn til nytteeffekt og brug af forretningens viden og kompetencer. Målet er som udgangspunkt at sikre, at når der sker udlodninger, så sker det på en måde, der sikrer bedst mulig værdiskabelse for medlemmerne og Hedeselskabet, herunder medarbejdere, brand, kunder og ikke mindst naturen.

Udlodningerne er en blanding af små og store beløb. Rammen fastlægges af bestyrelsen fra år til år.

Hedeselskabet støtter og uddeler midler til projekter, som ligger inden for Hedeselskabets formålsparagraf. I løbet af året er der disponeret udlodninger til foreningsformål på et historisk højt niveau på i alt 2,3 mio. kr. fordelt på:

2022

Medlemspuljen 2022, 11x 25.000	275.000
Studielegat: Hedeselskabets Grønne Fremtid 2022, 18 x 12.000	216.000
Kongens Land/Bastarden, film	89.000
Uderum Egmont Højskolen	300.000
Samsø Natur, bog	25.750
Biernes verden	150.000
Plantekummer	133.045
PFAS test	150.000
Sengeløse Naturpark	200.000
Tversted Naturring	125.000
Almas Intelligente Have fase 2	200.000
Højskolebakken, Rødding	250.000
Tæt på Danmarks insekter, bog	50.000
Kysten og Havet	100.000
I alt	2.263.795

Stormflodssikring af Øresundsbroen

I 2022 gik et omfattende arbejde med stormflodssikring af Øresundsbroen i gang. HedeDanmark har anlagt et 900 meter langt dige ved Kastrup Halvø, som skal sikre, at vand ikke løber ned i tunnelen ved en kraftig stormflod. Ved de kommende etaper skal der etableres flere diger på Peberholm. Målet er at sikre broen til at modstå 10.000-års-hændelser.

Aktiver

Balancesummen udgør pr. 31. december 2022 1.792 mio. kr., hvilket er 100 mio. kr. mere end ved udgangen af 2021.

I 2022 er materielle anlægsaktiver steget med 68 mio. kr. efter årets afskrivninger. Dette kan hovedsageligt henføres til dagsværdireguleringer af skovejendomme under biologiske aktiver. Der har herudover været væsentlige tilgange i forbindelse med nye kontrakter i forretningsområdet Grøn Service.

Varebeholdninger steg i 2022 med 64 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes investeringer i skovejendomme i de baltiske lande med henblik på videresalg. I lighed med sidste år er en større del af de likvide indeståender placeret i kortfristede og let omsættelige værdipapirer, hvilket oprindeligt er gjort med henblik på at minimere effekten af negative rentetilskrivninger på de likvide indeståender. Der har i langt overvejende grad været tale om højtratede danske realkreditobligationer.

Egenkapital

Egenkapitalen udgør 1.104 mio. kr. ved udgangen af 2022 mod 1.040 mio. kr. ved udgangen af sidste år. Egenkapitalen er positivt påvirket af årets resultat med 58 mio. kr. Minoritetsinteressernes andel af egenkapitalen udgør 30 mio. kr. ved udgangen af 2022 mod 29 mio. kr. ved udgangen af 2021.

Soliditeten er ved udgangen af året 61,6 % mod 61,5 % ved udgangen af 2021. Niveaulet anses højt og tilfredsstillende, og fastholdelsen tilskrives en begrænset udvikling i arbejdskapitalen i årets løb på trods af stigende aktivitet.

Pengestrømsopgørelse

Likvider som udover likvide beholdninger omfatter den andel af den kortfristede gæld til kreditinstitutter, der

indgår som en del af Hedeselskabets løbende likviditetsstyring, udgør 91 mio. kr. ved udgangen af 2022 mod 21 mio. kr. ved udgangen af 2021. Værdipapirer optaget under omsætningsaktiver på 52 mio. kr. anses også som en del af det daglige likvide beredskab. Det samlede likvide beredskab udgør således 145 mio. kr. ved udgangen af 2022 mod 166 mio. kr. ved udgangen af 2021. Årets afgang fra det daglige likvide beredskab er samlet set 21 mio. kr.

Årets pengestrømme fra driften udgør 54 mio. kr., hvilket er 131 mio. kr. højere end opnået i 2021, hvilket hovedsageligt skyldes en mindre udvikling i arbejdskapitalen sammenlignet med 2021. Dette kan hovedsageligt tilskrives en lavere udvikling i aktivitetsniveauet i slutningen af året sammenlignet med 2021. Der vil i 2023 fortsat blive arbejdet målrettet med nedbringelse af arbejdskapitalen.

I pengestrømmene fra investeringerne indgår købesummer fra årets investeringer i immaterielle og materielle anlægsaktiver på i alt 75 mio. kr., mens salgssummerne fra salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver udgør 10 mio. kr. Som led i den løbende likviditetsstyring er der gennemført repositioneringer, hvor der under investeringer indgår henholdsvis køb og salg af kortfristede værdipapirer med 41 mio. kr. og 129 mio. kr. Under finansiering indgår afdrag af langfristede lån i kreditinstitutter.

Gældsforpligtelser

Ved udgangen af 2022 udgør de samlede rentebærende poster en nettogæld på 24 mio. kr. Dette fordeler sig på likvider og omsættelige værdipapirer på 145 mio. kr. og gældsforpligtelser med kredittilsagn på mere end et år med 167 mio. kr. samt gældsforpligtelser med kredittilsagn på mindre end et år med 2 mio. kr. Samlet er de nettorente-

bærende poster på niveau med 2021, idet de samlede rentebærende poster ligeledes udgjorde en nettogæld på 24 mio. kr. ved udgangen af 2021.

De langfristede lån er baseret på fastforrentede lån i lighed med sidste år.

Forventninger og begivenheder efter regnskabsårets udløb

Hedeselskabet har fortsat en målsætning om profitabel vækst i både omsætning og resultat med respekt for naturen. Det betyder, at vi i forbindelse med væksten også fremadrettet vil have fokus på den grønne omstilling og investere i udvikling af løsninger og indkøb, der bidrager positivt hertil. Der vil samtidig være fokus på at øge lønsomhed i de enkelte forretningsområder gennem blandt andet styrket brug af digitale og innovative løsninger med konkurrencedygtige produkter og serviceydelser til følge, som forventes at blive til gavn for kunderne, da det forventes at medføre forbedrede kundeoplevelser.

Forventningerne til det kommende år er forbundet med usikkerhed grundet krigen i Ukraine, energikrise og inflation. Den manglende sigtbarhed i forhold til fremtidsudsigterne og effekterne af situationen kan på nuværende tidspunkt ikke kvalificeret indregnes i forventningerne.

Hedeselskabets samlede forventning på baggrund af ovenstående er et uændret aktivitetsniveau og et resultat før skat for 2023 i niveauet 40 mio. kr.

Træhandelsvirksomheden Danish Hardwood A/S blev fra 3. januar 2023 en del af forretningsområdet Skov i Hedeselskabet. Som følge af kompetencerne i Danish Hardwood A/S forventes tilgangen at styrke Hedeselskabets handel af kvalitetstræ betydeligt i hele verden til gavn for vores skovkunder.

ESG-HOVED- OG NØGLETAL

PR. 31. DECEMBER 2022

	Enhed	Mål	2022	2021	2020
ENVIRONMENT – miljødata¹					
Scope 1	tons CO ₂ e	42% reduktion	4.794	4.057	3.947
Scope 1 - Ændret kulstofpulje i skov - fast forvaltede	tons CO ₂ e		-24.905	-17.633	-16.050
Scope 2	tons CO ₂ e	42% reduktion	192	176	156
Scope 3	tons CO ₂ e	25% reduktion	121.793	111.026	109.872
Scope 3 - Ændret kulstofpulje i skov - fast forvaltede	tons CO ₂ e		-268.702	-242.303	-274.604
Uden for scope	tons CO ₂ e		635.121	779.010	790.113
Substitutionseffekter og undgået emissioner	tons CO ₂ e		-808.107	-826.869	-753.958
SOCIAL – sociale data²					
Antal medarbejdere (headcounts)	personer		903	803	780
Kønsdiversitet (forhold: kvinder:mænd)	%		23:77	23:77	22:78
Sygefravær	timer		69.308	49.520	49.115
Ulykkesfravær ³	timer		3.855	-	-
Antal nationaliteter	personer		17	16	16
Elever, lærlinge og praktikanter	personer		46	34	34
Ansæt på §56, fleksjob, løntilskud eller mentorvilkår	personer		23	19	22
Gennemsnitsalder	år		49	45	47
Gennemsnitsanciennitet	år		8	9	11
GOVERNANCE - ledelsesdata					
Bestyrelsens kønsdiversitet (forhold: kvinder:mænd)	%	33:67	33:67	33:67	33:67
Kønsdiversitet i øvrige ledelsesniveauer – direktion og personer med personaleansvar og med reference til direktionen (forhold: kvinder:mænd)	%		33:67	24:76	13:87
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	%		96	100	100
Lønforstel mellem CEO og medarbejdere (medianløn)	Gange		11,47	9,89	9,97

For anvendt ESG-regnskabspraksis henvises til note 31

¹ Jf. Hedeselskabets klimaregnskab. Måltal for 2030 baseret på baseline 2020.

² 2022-data baseret på headcounts eksklusive ansatte i Emirates Landscape L.L.C.

³ Fra 2022 er der anvendt en ny og mere retvisende metode til opgørelse af ulykkesfravær, og der forefindes derfor ikke sammenlignelige tal.

VI TAGER ANSVAR

Hedeselskabets tilgang til samfundsansvar er baseret på en ambition om at benytte vores kernekompetencer til at fremme en ansvarlig, bæredygtig udvikling.

Miljø, klima og biodiversitet (E) i Hedeselskabet

Klimaregnskab: Hedeselskabets klimaregnskab er udarbejdet efter den internationalt anerkendte standard GreenHouse Gas Protocol.

Science Based Targets

Networks (SBTN): Vi er blandt de første 100 virksomheder på verdensplan og den fjerde danske virksomhed, der har tilsluttet sig SBTN's program, hvor vi udvikler og tester værktøjer og metoder til at sætte mål, der sikrer, at vores indsats for at beskytte og genoprette naturen er i tråd med nyeste viden.

Skovrejsning og certificering

ring: Vi samarbejder med andre om at rejse mere skov. Vores skove er certificeret efter PEFC, og flere er desuden ved at undergå FSC-certificering. Som den første virksomhed i Skandinavien er vi godkendt af den internationale organisation FSC's certificering af økosystemtjeneste for kulstoflagring i skov.

Sociale forhold (S) i Hedeselskabet

Arbejds miljø og -sikkerhed: Vi er certificeret efter DS/ISO 45001 Arbejds miljøledelse og har Arbejdstilsynets kronemiley.

Trivsel og sundhed: Internt er der fokus på, at Hedeselskabet er en ansvarlig arbejdsplads med fokus på tiltag inden for medarbejdertrivsel, det psykiske og fysiske arbejds miljø samt sundhed.

Plads til alle: Vi arbejder for, at personer med mentale eller fysiske udfordringer kan komme i job. Som en del af det landsdækkende projekt "High Five" arbejder vi på at skabe jobåbninger for tidligere kriminelle, og så er vi i løbende dialog med jobcentre om rekruttering, herunder også ansættelser på særlige vilkår.

Governance (G) i Hedeselskabet

Mangfoldighed: Hedeselskabet er en mangfoldig arbejdsplads, hvor diversitet giver værdi og er et konkurrenceparameter. Alle medarbejdere uanset køn, alder, hudfarve, politisk og religiøs anskuelse, seksuel orientering, national, social og etnisk oprindelse har lige muligheder.

Whistleblowerordning: Vores ansatte, samarbejdspartnere og andre eksterne kan anonymt anmelde mistanke om uregelmæssigheder inden for regnskabsmæssig manipulation samt chikane, vold, trusler og seksuelle krænkelse samt væsentlige brud på miljøregler og forurening af miljøet.

Antikorruption: Vi har en antikorruptionspolitik, som tager udgangspunkt i nultolerance over for bestikkelse, facilitation payment, returkommission og karteldannelse, og som indeholder råd og vejledninger i håndtering af interessekonflikter.

REDEGØRELSE FOR SAMFUNDS- ANSVAR

Hedeselskabet er en forening med status som en erhvervsdrivende fond, som driver kommerciel virksomhed gennem de fem forretningsområder: Grøn Service, Landskab & Anlæg, Skov, Cirkulær Bioøkonomi og Grønne Investeringer. Det er både små, mellemstore og store virksomheder, investeringsfonde samt offentlige organisationer og institutioner, der benytter Hedeselskabets ydelser. Da Hedeselskabet ikke har ejere eller aktionærer, som modtager udbytte, bliver en del af overskuddet fra forretningen via foreningen anvendt til uddelinger og innovation samt til udvikling og formidling af viden inden for natur, klima, bæredygtighed og biodiversitet.

Hedeselskabet har siden selskabets stiftelse haft fokus på at løse aktuelle samfundsmæssige udfordringer og være på forkant med potentielt kommende problemstillinger. Det ligger naturligt i Hedeselskabet at agere agilt, kontinuerligt bevæge os fremad og tilpasse vores forretningsmodel i forhold til udviklingen, så vi er i stand til at anvende såvel kriser som muligheder konstruktivt. Med klimakrisen og biodiversitetskrisen som bagtæppe er den grønne omstilling således udgangs-

punktet for den forretningsmodel, som Hedeselskabet opererer ud fra i dag.

I Hedeselskabet tilstræber vi at minimere vores eget negative aftryk og øge det positive aftryk – både når det handler om klima og biodiversitet. Vores samfundsmæssige værdiskabelse ligger dog primært i, at de løsninger, som vi udvikler og tilbyder vores kunder, kan bidrage til, at de udleder mindre CO₂, binder kulstof, øger biodiversitet og udnytter naturens knappe ressourcer hensigtsmæssigt.

Arbejdet med samfundsansvar

Hedeselskabets arbejde med samfundsansvar bliver udviklet i tæt dialog mellem bestyrelsen, direktionen, ledelsen og medarbejdere og bliver drøftet med repræsentantskabet på henholdsvis årsmødet og det årlige dialogmøde. Strategien og politikker på området er senest behandlet af bestyrelsen i september 2022. Der pågår en kontinuerlig opfølgning, udvikling og eventuel tilpasning af politikkerne samt de igangsatte handlinger.

Hedeselskabet anvender FN Global Compact's fundamentale principper

som pejlemærker, og i det følgende vil der blive redegjort for arbejdet i overensstemmelse med principperne inden for henholdsvis:

1. Miljø- og klimaaftryk
2. Menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og ansvarlig leverandørstyring
3. Sociale forhold og medarbejderansvar
4. Antikorruption og transparens

Miljø- og klimaaftryk

Hedeselskabet er bekendt med potentielle risici relateret til vores aktiviteter og services, herunder miljømæssige risici som for eksempel anvendelse af fossile brændstoffer i forbindelse med udførelse af vores aktiviteter i de enkelte dele af organisationen. På denne baggrund har Hedeselskabet en politik for miljø og klima.

Hedeselskabets første klimaregnskab blev udarbejdet i 2021 med baseline i aktiviteterne for 2020. I processen blev vi opmærksomme på, at de eksisterende internationale standarder for klimaregnskab, herunder Greenhouse Gas Protocol (GHGP), ikke er udviklet til at rumme

selskaber som Hedeselskabet, som ejer og forvalter skov- og naturarealer. Vi meldte os derfor som pilotvirksomhed til den nye GHGP Land Sector and removal guidance. Klimaregnskabet for 2022, 2021 og med tilbagevirkende kraft 2020 er udarbejdet efter denne pilottest.

På baggrund af ovenstående har Hedeselskabets fokus i 2022 været at få indsigt i og dokumentation for vores klimapåvirkning i den fulde værdikæde, herunder den samlede effekt af kulstofbindingen i vores egne skove og i de skove, vi forvalter. Ved udgangen af 2022 forvaltede Hedeselskabet over 180.000 hektar skov i ind- og udlandet, og vores samlede skovejerskab var knap 12.000 hektar. For de skove vi forvalter, kan vi dokumentere en nettobinding på mere end 250.000 tons CO₂ i den samlede værdikæde (scope 1, 2 og 3). I Hedeselskabets eget skovejerskab kan vi dokumentere en (scope 1) binding på mere end 17.000 tons CO₂. Scope 1 omfatter Hedeselskabets direkte emission, hvor de to største poster er brændstof i henholdsvis egne biler og maskiner. Scope 2 omfatter indirekte emissioner fra eksempelvis el og fjernvarme. Scope 3 omfatter indirekte udledninger forbundet med den værdikæde, som Hedeselskabet indgår i. Hedeselskabets aktiviteter i den fulde værdikæde sikrer dermed en binding af langt mere CO₂e, end vi udleder, jf. klimaregnskabet.

Selvom vi således kan dokumentere et positivt aftryk, ønsker vi at bidrage yderligere og har i 2022 vedtaget en reduktionsmålsætning for vores fossile emissioner, som flugter med Paris-aftalens mål om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius. Vi vil reducere vores fossile scope 1, 2 og 3 emissioner (baseline 2020) i overensstemmelse med 'Science Based Targets Initiative (SBTi) Net Zero standard', hvilket vil sige en

reduktion på scope 1 og 2 med mindst 42 % og på scope 3 med mindst 25 % inden 2030.

Ud over de konkrete reduktionsmålsætninger er der i 2022 igangsat et indledende analysearbejde for at konkretisere de handlingsplaner, der skal initieres frem mod 2030 for at indfri de overordnede mål. Processen er iværksat og har i ikke-prioriteret rækkefølge bl.a. fokus på elektrificering af værktøjer, biler og maskiner, logistikoptimering, ændret anvendelse af (rest)produkter og bedre kørselsadfærd med reduceret brændstofforbrug til følge. Der er indført en bilpolitik på hvidpladebiler, hvor det kun er muligt at vælge 100 % elbiler fra og med 2024.

Hedeselskabet ønsker at tage ansvar for at udvikle standarder, som kan bidrage til at understøtte en bæredygtig verden. Hedeselskabet er således blandt de første 100 virksomheder på verdensplan og den fjerde danske virksomhed, der har tilsluttet sig Science Based Target Networks Corporate Engagement Program for at være med til at understøtte udviklingen af vidensbaserede målsætninger for reduktion af påvirkning af ferskvand, det marine, jordbunden og særligt biodiversitet.

Biodiversitet

Efter indvielsen af Hedeselskabets Biodiversitetspark i Viborg i 2021, var 2022 den første fulde vækstsæson, hvor vi kunne opleve og dokumentere effekten af at omlægge en traditionel græsplæne til et areal med bynatur og plads til øget mangfoldighed. Forekomsten af arter er registreret i en videnskabsbaseret database, og her er der i 2022 indrapporteret og fotodokumenteret 44 arter af insekter og 12 arter af øvrige dyr. I efteråret 2022 afprøvede vi udstyr til stationær punkt-tælling, der viste et biodiversitetsindeks på maksimalt 39, og det døgnet med flest

observationer gav 3.865 enkeltobservationer. Vi forventer i de kommende år en væsentlig stigning i antallet. Gentagne målinger giver en baseline og en objektiv score for diversiteten, hvilket kan bidrage til at synliggøre værdien af omlægningen i forhold til at øge biodiversitet. Når vi udfører biodiversitetsfremmende tiltag for vores kunder, vil det give værdifuld viden og dokumentation, de kan anvende i deres afrapporteringer.

2022 blev også startskuddet til et projekt, der skal øge biodiversiteten ved konkrete indgreb i vores egen skov, Den Jessen-Buchske Plantage nær Silkeborg. Målet er, at tiltagene bliver certificeret via FSC's certificeringsordning indenfor økosystemtjeneste. Det betyder, at effekten af ændringerne vil blive monitoreret og rapporteret for derved at dokumentere effekten på biodiversiteten.

I 2022 fik biodiversiteten sin egen Paris-aftale, Kunming-Montreal-aftalen, der blev indgået på COP15 i Montreal. I 2023 vil Hedeselskabet nøje følge med i udmøntningen af aftalens mål og delmål for at afsøge muligheden for at understøtte vores kunder i deres ambitioner om at indfri aftalens mål. Trods manglende anerkendt opgørelsesmetode på nuværende tidspunkt har vi planlagt, at vi i 2023 igangsætter en opgørelse af påvirkning af biodiversiteten på vores egne arealer. Det gør vi for at kunne opgøre en foreløbig baseline for vores aftryk på egne arealer og herfra arbejde aktivt på at forbedre dette i overensstemmelse med Kunming-Montreal-aftalen.

Menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og ansvarlig leverandørstyring

Hedeselskabet støtter og respekterer beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder og

fundamentale arbejdstagerrettigheder, herunder "OECD Guidelines for Multinational Enterprises", principperne i FN's Global Compact, FN's "Guiding Principles on Business and Human Rights", ILO-konventioner om børnearbejde (C138, C182), tvangsarbejde (C029, C105), ligeløn og diskrimination (C100, C111) og organisationsfrihed (C087, C098). Internt sker det gennem medarbejderpolitikker og retningslinjer. Eksternt i forhold til underleverandører og samarbejdspartnere sker det via ansvarlig leverandørstyring og et samarbejdskodeks.

Hedeselskabet er en international virksomhed og følger de gældende love i forhold til arbejdstagerrettigheder i de lande, hvor vi er repræsenteret. Samtidig har Hedeselskabets medarbejdere frihed til at organisere sig. Med respekt for de forskellige nationaliteter blandt de ansatte, og at Hedeselskabet har aktiviteter i lande med forskellige kulturer og arbejdsforhold, er de internationalt anerkendte menneskerettigheder integreret i medarbejderpolitikkerne. Politikkerne og vores code of conduct favner blandt andet trivsel, fravær, arbejdsmiljøcertificering og arbejdstagerrettigheder. Der sker løbende tilpasning og opfølgning på politikkerne, så de følger den til enhver tid gældende lovgivning og/eller vejledning. Der er nul tolerance over for diskrimination eller krænkende adfærd, herunder på baggrund af køn, race, etnicitet, religiøs eller politisk orientering mv.

Gennem vores politik for ansvarlig leverandørstyring og et defineret samarbejdskodeks forsøger vi kontinuerligt at sikre, at underleverandører og samarbejdspartnere overholder internationale retningslinjer om arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder. Hedeselskabets hovedaktiviteter er primært koncentreret i Danmark og Vesteuropa,

hvor risikoen for manglende overholdelse af menneskerettigheder vurderes at være lavere end i andre dele af verden. Der er i løbet af 2022 pågået en proces med udvikling af ansvarlig leverandørstyringskonceptet og samarbejdskodekset. Konceptet forventes at være klar i løbet af 2023.

Sociale forhold og medarbejderansvar

Hedeselskabet agerer socialt og samfundsmæssigt ansvarligt både internt og i forhold til det omkringliggende samfund. Internt er der fokus på, at Hedeselskabet er en ansvarlig og inkluderende arbejdsplads, hvilket er defineret i politikker på området og udmøntes i konkrete handlinger og tiltag vedrørende medarbejdertrivsel, det psykiske og fysiske arbejdsmiljø og -forhold samt kompetenceudvikling. Eksternt arbejder Hedeselskabet på at skabe rum for og tage hensyn til udsatte grupper og sociale vilkår i øvrigt.

Umiddelbart efter Ruslands invasion i Ukraine tog vi kontakt til relevante myndigheder og stillede en af Hedeselskabets ejendomme til rådighed for ukrainere med plads til 15 personer. I 2022 har ejendommen huset syv personer på flugt fra krigen.

Hedeselskabet arbejder for, at personer med mentale eller fysiske udfordringer kan komme i job, så de værdifulde ressourcer, personerne rummer, kan komme i spil til gensidig gavn for virksomheden og de berørte medarbejdere. Vi er en del af et samarbejdsprojekt, som har til formål at skabe jobåbninger for tidligere kriminelle. Derudover er vi i løbende dialog med de nationale jobcentre om rekruttering, også vedrørende ansættelser på særlige vilkår. Ved udgangen af 2022 var 23 personer ansat i fleksjob, med løntilskud, på mentorordning eller på

§56-aftale, som kan indgås, hvis medarbejderen fx har væsentligt forøget sygdomsrisiko og dermed øget risiko for sygefravær.

Hedeselskabet samarbejder med Forsvaret og Interforce om at forbedre forholdene for de medarbejdere, som har både en militær og civil erhvervmæssig forpligtelse.

Vi påtager os et ansvar for at sikre, at vi og andre virksomheder er i stand til at rekruttere kvalificeret arbejdskraft i fremtiden. Ved udgangen af 2022 havde vi 46 elever og praktikanter, og på den måde bidrager vi samtidig til unge menneskers uddannelse og fremtidige jobmuligheder.

Der er i 2022 etableret et elevprogram på tværs af vores forretningsområder, og det vil blive videreudviklet i 2023. Programmet skal bidrage til, at alle elever i Hedeselskabet oplever, at de får en mere værdifuld uddannelse med indblik i forskellige dele af forretningen samt får skabt et netværk, som bidrager yderligere til, at de står stærkt både under og efter deres elevtid. Vi ønsker desuden, at programmet kan bidrage til, at flest muligt ønsker en fastansættelse ved endt uddannelse.

Rekruttering og modtagelse af nye medarbejdere er en prioriteret og væsentlig aktivitet i Hedeselskabet. I 2022 er processen blevet optimeret og en stor del bliver digitaliseret, hvilket vil øge værdiskabelsen og medvirke til en professionel og ensartet oplevelse for alle nye medarbejdere. I 2023 udbygges den digitaliserede proces yderligere, og der tilføjes nye elementer for at sikre en større grad af fastholdelse. For timelønnede medarbejdere er der i 2022 etableret en mentorordning, som skal sikre, at nye medarbejdere kommer godt i gang med opgaverne og bliver

introduceret til processer, systemer og de nye kolleger. Der er udpeget en række mentorer, som i den forbindelse har været igennem en intern mentoruddannelse. Mentorordningen er i første omgang etableret i Grøn Service. På baggrund af erfaringer herfra vil vi i 2023 implementere ordningen i resten af organisationen.

I 2023 sættes der fokus på uddannelse og opkvalificering af en række af vores ledere. God ledelse er en høj prioritet, og vi anser det for at være afgørende for vores medarbejderes trivsel og deres ønske om at blive ved med at være ansat i Hedeselskabet. Lederudviklingen vil i første omgang være målrettet ledere i driften og vil omfatte temaer som trivsel, stressforebyggelse, arbejdsmiljø, personalejura mv.

Efteruddannelse og opkvalificering af medarbejdere, så de fastholder et højt kompetenceniveau, er ligeledes en prioriteret aktivitet i Hedeselskabet. I forretningsområderne gennemføres systematisk uddannelsesplanlægning for at styrke faglige kompetencer og give et generelt kompetenceløft, som skal afspejle udviklingen samt aktuelle og forventede behov.

Medarbejdertrivsel

Henover 2022 har vi fortsat haft stor fokus på medarbejdertrivsel og -tilfredshed. I det omfang det er muligt har medarbejdere hjemmearbejdspladser, fleksible arbejdstider og frihed under ansvar til at skabe en balance mellem arbejde og fritid, der passer til den enkelte. Vi tilstræber at skabe og være en rummelig arbejdsplads, hvor der er plads til alle, og hvor vi kan finde en gensidig tilfredsstillende løsning. Ved at tilrettelægge arbejdspladser og arbejdstider efter den enkelte og løbende være i dialog har vi i 2022 formået at fastholde vores langtidssygemeldte.

Arbejdsmiljø og sikkerhed

I alle dele af Hedeselskabets forretning er der fokus på arbejdsmiljø og -sikkerhed. Den øverste ledelse og en del af ledergruppen er repræsenteret i arbejdsmiljøudvalget, og prioritering af arbejdsmiljø er en naturlig del af ledelsesopgaven.

Henover 2022 har vi fortsat arbejdet med implementering af vores arbejdsmiljøledelsessystem. Vi har udarbejdet en arbejdsmiljøhåndbog, som giver medarbejdere en overskuelig introduktion til vores arbejdsmiljøledelsessystem. For at sikre at nye medarbejdere får en god introduktion, har vi indført en mentorordning i en del af forretningen, hvor også arbejdsmiljørepræsentanten møder den nyansatte og giver introduktion til arbejdsmiljø. Der er udarbejdet en film, som på humoristisk vis demonstrerer og understreger væsentlige pointer om sikkerhedskulturen. Arbejdsmiljørepræsentanterne laver sikkerhedstjek ved kollegaer, hvor værktøj, bil og værnemidler tjekkes, og der er dialog om arbejdsmiljø for at påvirke til sikker adfærd. I forbindelse med fastholdelse af ISO 45001 certificering har vi haft ekstern audit, der resulterede i mindre afvigelser, bemærkninger og forbedringsforslag. Den eksterne kontrol og sparring bidrager til forbedringer af arbejdsmiljøet.

Størstedelen af medarbejderne arbejder udendørs og har samtidig fritidsinteresser i naturen. Mange er derfor udsat for solens skadelige stråler, hvorfor vi i 2022 har tilbudt alle medarbejdere screening for modermærke- og hudkræft ved en hudlæge. 73,5 % af medarbejderne tog imod tilbuddet. Heraf blev tre henvist til kræftpakkeforløb, 46 blev sendt videre til yderligere undersøgelse, og andre tre blev sendt videre til anden behandling ved hudlæge. Medarbejdere, der ikke skulle i kræftpakkeforløb, blev behandlet gennem vores sundhedsforsikring. Kon-

sultationen ved hudlægen har bidraget til en øget forståelse af væsentligheden af at beskytte sig mod solen. Alle medarbejdere fik i 2022 desuden udleveret solcreme og vil fremadrettet gratis kunne bestille solcreme efter behov.

I 2022 har vi skabt opmærksomhed om de tilbud, som Hedeselskabets medarbejdere har gennem sundhedsforsikringen, og flere medarbejdere er blevet opmærksomme på at anvende sundhedsordningen til behandling og forebyggelse af sygdom, skader samt fysisk og mental trivsel. Hvor ordningen tidligere først trådte i kraft efter 12 måneders ansættelse, har vi i 2022 ændret praksis, så alle medarbejdere er omfattet af ordningen fra første arbejdsdag.

Flere af vores jobfunktioner involverer drift af maskiner og ophold i skoven, hvor risikoen for skader er forøget. Vi har fokus på at gøre vores medarbejdere i stand til at yde førstehjælp i akutte situationer, og i yderste konsekvens redde liv. I 2022 gjorde vi det obligatorisk for alle medarbejdere at deltage i et førstehjælpskursus.

Indsatsen inden for arbejdsmiljø og -sikkerhed i 2022 har resulteret i, at vi har reduceret vores ulykkesfrekvens med 15 % i forhold til 2021 og mere end 50 % i forhold til 2019. Siden 2021 har arbejdsmiljøudvalget en gang om året uddelt en arbejdsmiljøpris til en medarbejder, afdeling eller et driftscenter, der har gjort en særlig indsats i forhold til arbejdsmiljø. I 2023 vil der fortsat være fokus på at reducere ulykkesfrekvensen. I forbindelse med lederudvikling og nyansættelse af personaleansvarlige vil der blive sat fokus på arbejdsmiljøledelse. For at sætte yderligere fokus på området, vil arbejdsmiljøorganisationen fra 2023 hver måned kåre en medarbejder, som har gjort en særlig indsats i forhold til arbejdsmiljø.

Syge- og ulykkesfravær

Indsatsen for ulykkesforebyggelse har medvirket til en reduktion af ulykkesrelateret fravær i 2022, dog er det ikke reduceret til et niveau i overensstemmelse med målsætningen. Størstedelen af fraværet skyldes få ulykker som følge af eksempelvis kontakt med bevægelige maskindele, fald og borrelia efter bid af skovflåt, som har medført længere fravær. Der vil fortsat i 2023 være et

massivt fokus på ulykkesforebyggelse, hvilket forventes at bidrage til yderligere reduktion i 2023. Målsætningen for fravær på grund af ulykker for timelønnede i 2023 er maksimalt 0,35 % af antal præsterede timer.

Sygefraværet for såvel timelønnede som funktionærer er steget i løbet af 2022. Det vurderes til dels at kunne hænge sammen med eftervirkningerne

af COVID-19, hvor vi alle i højere grad end ellers levede en mere beskyttet tilværelse, hvorimod vi nu igen kan blive udsat for smitte mange steder. Dels at der er kommet mindre fokus på håndhygiejne og generel sygdomsforebyggende adfærd, hvilket kan øge sygdomsfrekvensen. Målsætningen for 2023 er på niveau med 2022. Nedenstående viser fraværsoverblikket for 2021 og 2022:

Fokus	Målepunkt	Gruppe	Målsætning 2022	Realiseret 2022	Målsætning 2021	Realiseret 2021
Nedbringelse af Sygefravær	Sygetimer	Timelønnede	< 3,25 %	5,39 %	3,50 %	4,61 %
		Funktionærer	< 1 %	1,41 %	1,50 %	0,59 %
Ulykkesfravær reduceres	Ulykkesfraværstimer	Timelønnede	< 0,35 %	0,42 %	0,20 %	0,70 %

Note:

Sygefraværet er inkl. langtidfravær, fravær pga. kroniske lidelser og arbejdsulykker.

Sygefravær er målt i forhold til antal årsværk for funktionærer.

Ulykkesfravær er målt i forhold til antal præsterede timer.

Antikorruption og transparens

Hedeselskabet anser korruption og bestikkelse for at være væsentlige risici i forhold til den frie konkurrence samt en hindring for naturlig profitabel vækst. Både internationalt og nationalt risikerer Hedeselskabets medarbejdere at blive mødt med krav om betaling af bestikkelse. På denne baggrund har Hedeselskabet en antikorrupsionspolitik, som tager udgangspunkt i nultolerance over for bestikkelse, facilitation payment (betalinger der har til formål at sikre eller fremskynde en handling, som betaleren lovmæssigt eller på anden måde er berettiget til), returkommission og karteldannelse, og som indeholder råd og vejledninger i håndtering af interessekonflikter. I 2022 blev politikken gennemgået og opdateret. Der har i 2022 ikke været sager, der er i strid med antikorrupsionspolitikken.

Siden 2018 har Hedeselskabet haft en whistleblowerordning, der giver ansatte, samarbejdspartnere og andre eksterne personer mulighed for anonymt at kunne anmelde mistanke om uregelmæssigheder i alle dele af Hedeselskabet inden for områderne regnskabsmæssig manipulation, misbrug af aktiver samt svig, bestikkelse og korruption. Som følge af et nyt EU whistleblowerdirektiv har ordningen siden 2021 også indeholdt punkter vedrørende chikane, fysisk vold, trusler og seksuelle krænkelser samt væsentlige brud på miljøregler og forurening af miljøet. Ordningen indeholder desuden et afsnit om håndtering af personfølsomme oplysninger. Der har i 2022 ikke været indberetninger, som har givet anledning til egentlige sager. Ordningen administreres af en uvildig tredjepart.

Hedeselskabets ledelse arbejder ud fra at praktisere en troværdig, tydelig og transparent ledelsesstil og stræber efter en høj grad af gennemskuelse om ledelsens intentioner, virksomhedens målsætninger samt åbenhed i forhold til interne forhold og afrapporteringer. Forventningen til 2023 er fortsat at øge transparensen i alle Hedeselskabets aktiviteter.

Hedeselskabets forening og CSR

Hedeselskabets forening er et fagligt interessefællesskab med en bred medlemskreds, som består af en mangfoldig kombination af personer med en faglig baggrund inden for Hedeselskabets arbejdsområder, beslutningstagere, studerende og andre med interesse for natur, klima, bæredygtighed og biodiversitet. De centrale omdrejningspunkter for foreningen er faglig formidling,

---

videndeling og dialog om emner med en samfundsmæssig betydning i forhold til at bygge en bæredygtig fremtid. Da Hedeselskabet ikke har ejere eller aktionærer, der skal modtage et udbytte, har Hedeselskabet i tråd med strategien "Naturlig Vækst" og visionen mulighed for at investere midler, viden og ressourcer i grønne og værdiskabende formål.

Via medlemspuljen uddelte Hedeselskabet i 2022 i alt 250.000 kr. til ti lokale projekter. Ud over uddelinger via medlemspuljen har Hedeselskabet tradition for at støtte større initiativer og relevante udviklingsprojekter, som ligger inden for formålsparagraffen. Projekterne skal skabe værdi for samfundet med naturen som omdrejningspunkt og bidrage til at modvirke og afbøde klimaforandringer samt styrke biodiversiteten.

I mere end 156 år har Hedeselskabet indhentet og delt viden for at deltage i udvikling af vores samfund. Vi har i alle årene indhentet viden fra udlandet, og i en lang årrække har vi uddelt legater til studerende inden for vores fagområder. Via Hedeselskabets studielegat 'Hedeselskabets Grønne Fremtid' støtter vi unge studerende, der rejser ud for at hjemtage viden inden for naturpleje, klimatilpasning og bæredygtighed. I 2022 modtog 18 studerende hver 12.000 kr. til studieophold i udlandet. Fra 2022 har vi uddelt legatet to gange årligt mod én gang tidligere for dermed at imødekomme de forskellige studieordninger på universiteterne.

I 2022 uddelte Hedeselskabet via foreningen i alt 2,3 mio. kr. til innovative projekter og initiativer over hele landet, jf. oversigt s. 13. Forventningerne til 2023 er, at uddelingerne vil fortsætte på et tilsvarende niveau.

Verdensmålene

Hedeselskabets anvender FN's 17 Verdensmål som et udviklingsværktøj, der opfordrer os til at handle og sætte mål for vores påvirkning. Følgende mål har særligt relevans for vores mål og målsætninger:

Mål 12 Ansvarligt forbrug og produktion

Målet omfatter effektiv styring af vores fælles naturressourcer, og måden hvorpå vi bortskaffer giftigt affald og forurenende stoffer. Derudover tilskynder målet industrier, virksomheder og forbrugere til at genbruge og reducere deres affald. Hedeselskabets forretningsområde Cirkulær Bioøkonomi beskæftiger sig med formidling og dokumentation af en række restprodukter fra forsyningsselskaber og virksomheder til anvendelse som foder eller gødningssubstrater til landbruget eller som energikilde til biogasanlæg. Den indvundne gas fra vores vedvarende energianlæg i Polen bliver udnyttet til produktion af strøm og varme. Inden for forretningsområdet driver vi også et miljøcenter til modtagelse af jord, slam og have- og byggeaffald, hvor vi producerer betonklodser af noget af det indkomne materiale. Aktiviteterne understøtter, sammen med vores ejerskab i selskaber med produktion af biogas og biokompost, samfundets genanvendelse af produkter og værdiskabelse baseret på affaldsstrømme. Cirkulær Bioøkonomi formidlede i 2022 over 500.000 tons restprodukter til en mere optimal udnyttelse.

Mål 13 Klimaindsats

Målet handler om at begrænse stigningen af den globale gennemsnitstemperatur til 2 grader celsius over det før-industrielle niveau og helst komme under 1,5 grader samt styrke modstandsdygtighed og klimatilpasning i sårbare regioner. Hedeselskabet både udleder og binder CO₂ i forbindelse med vores aktiviteter. Vi udleder bl.a. ved drift af maskinpark, transport i egen værdikæde, afbrænding af træ og når de formidlede restprodukter spredes ud på marken. Omvendt binder vi CO₂, når træerne i vores egne og forvaltede skove vokser. I 2022 har der været en nettotilvækst i skovene, hvilket betyder, at træerne har vokset mere, end der er skovet. Derudover har det træ, der er skovet, medvirket til at fortrænge fossile energikilder i vores energisystem samt indgået i materialer til byggeri m.v., hvor træ også lagres og erstatter beton, mursten m.v., som har et højt CO₂-forbrug forbundet med produktionen. Vores opgaver inden for klimasikring, herunder afledning af regnvand, etablering af og tømning af regnvandsbassiner og kystsikring medvirker til at afbøde effekterne af klimaændringerne. Vores klimaregnskab dokumenterer vores negative og positive påvirkning. Vi har en ambition om at reducere vores fossile emissioner med 42 % i scope 1 og 2 og med 25 % i scope 3 fra 2020 til 2030 på linje med ambitionerne i Paris-aftalen.

Mål 15: Livet på land

Målet fokuserer på at bevare og genoprette brugen af terrestriske

økosystemer som skove, vådområder, tørre områder og bjerge inden 2030 og fremme bæredygtig forvaltning af skove og standsning af afskovning. Hedeselskabet ejer og forvalter store skovarealer og driver aktiviteter med henblik på naturgenopretning og etablering af biodiversitetsparker med tilhørende dokumentationsmulighed. Alle Hedeselskabets egne skove er PEFC-certificerede, og flere er ligeledes FSC-certificerede. Hedeselskabet er certifikatholder for både PEFC™ og FSC® skovcertificering og certificerer skove, som vi forvalter efter kundens ønske. Hedeselskabet tester som de første i Norden FSC's nye standard for certificering af økosystemtjenester i egne plantager, hvilket omhandler opgørelse af CO₂-binding, biodiversitet, vand og rekreative formål. Desuden er den træflis, som forsyningsselskaberne aftager, SBP-certificeret.

Mål 17 Partnerskaber for handling

På tværs af de tre mål 12, 13 og 15 samt gennemgående for alle vores aktiviteter i regi af forretningen og foreningen er mål 17. For vi kan kun finde løsninger på de samfundsmæssige udfordringer og kriser i tætte alliancer med kunder, medarbejdere, medlemmer, den offentlige sektor, private virksomheder og forskere. Det afspejler sig også i de mange innovations-, forsknings- og udviklingssamarbejder, som vi engagerer os i, jf. s. 12-13.

REDEGØRELSE FOR GOD FONDSLEDELSE

For redegørelse om god fondsledning jævnfør årsregnskabslovens §77 a henvises til Hedeselskabets hjemmeside:
www.hedeselskabet.dk/om-hedeselskabet/aarsrapport

MANGFOLDIGHED

Hedeselskabet er en mangfoldig arbejdsplads, hvor diversitet er en styrke. En mangfoldig sammensætning af medarbejdere skaber et dynamisk og givende arbejdsmiljø. Samtidig bidrager mangfoldigheden til at gøre os konkurrencedygtige og giver os de bedste forudsætninger for at skabe succes i både forretningen og som en attraktiv arbejdsplads.

Hedeselskabets diversitetspolitik bidrager til fortsat at sikre, at alle har lige muligheder og de bedste rammer for at gøre karriere uafhængig af køn, alder, hudfarve, politisk og religiøs anskuelse, seksuel orientering, national, social og etnisk oprindelse. Kompetencer er til enhver tid det afgørende parameter i ansættelser og ved forfremmelser. Internt opfordres alle på lige vilkår til at søge lederstillinger, såfremt kompetencerne matcher stillingerne. Hedeselskabet tilbyder alle medarbejdere mulighed for, gennem udvikling i jobbet og deltagelse i relevante interne og eksterne kurser og uddannelse, at udvikle faglige og personlige kompetencer.

Ud af 903 ansatte i Hedeselskabet, opgjort ud fra headcounts eksklusiv ansatte i Emirates Landscape L.L.C., ved udgangen af 2022 var i alt 17 forskellige nationaliteter repræsenteret. Gennemsnitsalderen var 49 år, og gennemsnitsanciennitet godt otte år. Den kønsmæssige fordeling ud fra den juridiske definition var 23 % kvinder og 77 % mænd.

Hedeselskabets øverste ledelsesorgan, bestyrelsen, består af ni personer inklusiv tre medarbejderrepræsentanter. Ud af de seks repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer er to kvinder og fire mænd. Det underrepræsente-

rede køn udgør således 33 % af Hedeselskabets bestyrelse målt på eksterne medlemmer og ligeledes 33 % målt på den samlede bestyrelse med medarbejderrepræsentanter. Der er hermed opnået afbalanceret kønsmæssig fordeling jf. myndighedernes vejledninger herom. Det er også for 2023 målsætningen, at den kønsmæssige fordeling fortsat er afbalanceret.

Hedeselskabets første ledelsesniveau, direktionen, består af to personer, heraf en kvinde og en mand, og der er således en 50 % kønsmæssig fordeling. Hedeselskabets andet ledelsesniveau omfatter personer med personaleansvar, som refererer direkte til det første ledelsesniveau under det øverste ledelsesorgan, dvs. til direktionen. Niveaulet består af 16 personer, heraf fem kvinder. Samlet set udgør det underrepræsenterede køn 33 %. I 2023 vil der pågå et arbejde med at opsætte måltal, tidshorison og handlinger, der skal bidrage til at realisere en ligelig kønsmæssig fordeling på 40 % i overensstemmelse med myndighedernes vejledninger herfor.

Forventningen til 2023 er en fortsættelse af politikken på området samt en fortsat indsats for at styrke diversitet, ligestilling og mangfoldighed i Hedeselskabet.

DATAETIK

I løbet af 2022 har en arbejdsgruppe drøftet de etiske overvejelser ved anvendelse af data samt Hedeselskabets interne retningslinjer for databehandling og på baggrund heraf udarbejdet en politik for dataetik. Hedeselskabets politik for dataetik redegør for vores interne retningslinjer for, hvordan Hedeselskabet arbejder med dataetik, herunder hvordan vi bl.a. indsamler, behandler og anvender data etisk korrekt, ansvarligt og gennemsigtigt.

Direktionen har det overordnede ansvar for, at politikken er i tråd med strategien, og at den efterleves i praksis. Ledergruppen har det daglige ansvar for, at de respektive forretningsområder agerer i overensstemmelse med retningslinjerne for dataetik. Dataetiske dilemmaer skal diskuteres og vurderes af de relevante ansvarlige i Hedeselskabet, når de opstår. Arbejdsgruppen foretager løbende, og som minimum én gang årligt, en evaluering af indsatser, handlinger og politikker inden for dataetik, herunder brugen af ny teknologi. Evalueringen skal inkludere en vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at foretage ændringer til nærværende politik.

RISIKO- STYRING

Hedeselskabet betragter risikostyring som et vigtigt værktøj til at skabe vækst i forretningen og til at beskytte medarbejdere, aktiver og omdømme. Hedeselskabet har i 2022 fortsat det forløb, som har pågået i de senere år, og som har til formål at sikre en mere ensartet og værdiskabende anvendelse af risikostyring i Hedeselskabet.

Det betyder, at Hedeselskabet:

- Anvender et effektivt og integreret risikostyringssystem, samtidig med at den forretningsmæssige fleksibilitet bevares.
- Identificerer og vurderer væsentlige risici forbundet med Hedeselskabet.
- Overvåger, styrer og begrænser risici.

Siden 2021 har arbejdet med risikostyring primært bestået af en fortsat forbedret integration af risikostyring med andre væsentlige processer, hvilket vil fortsætte i 2023.

Hedeselskabets diversifikation i kommercielle aktiviteter er i sig selv et element af risikostyring. Flere af de risici, som kan påvirke Hedeselskabet negativt, kan have en positiv effekt i andre dele af Hedeselskabet. Vi søger at begrænse kontraktuelle risici gen-

nem omfattende kvalitetsprocedurer, kompetenceregler, professionelle ansvarsforsikringer og garantier. Risici, som følger med internationale aktiviteter, søger vi at begrænse ved at anvende lokale eksperter, som supplerer de allerede etablerede kvalitetsprocedurer for indenlandske aktiviteter. Risici relaterede til politiske og klimatiske forhold søger vi proaktivt at reducere ved at følge det politiske arbejde og den klimatiske udvikling samt tilpasse aktiviteterne og samarbejdsaftalerne i overensstemmelse hermed. I forhold til IT-afhængighed, digitalisering og sikkerhed implementeres løbende ny teknologi og metoder, som optimerer opgaveløsningen over for kunder samt beskytter aktiver og viden. Hedeselskabet har i 2022 gennemført implementering af yderligere tiltag i takt med de øgede trusler fra cyberkriminalitet og større krav til datasikkerhed som følge af regulering. Implementering af yderligere tiltag bliver løbende vurderet og igangsat i takt med, at trusselsbilledet og kravene ændrer sig. Hedeselskabet har fokus på at have de rette kompetencer til udførsel af de enkelte opgaver og tilstræber at mindske personafhængighed. Således skal alle opgaver udføres af kompetente medarbejdere uden risiko for egen eller andres sikkerhed.

Det er Hedeselskabets politik at have den fornødne likviditet til rådighed. Hedeselskabets stabile og gode soliditet kombineret med fokus på fortsat nedbringelse af nettorentebærende gæld medfører en høj kreditværdighed, som kommer til udtryk i hensigtsmæssige kreditfaciliteter og lånetilsagn på både kort og lang sigt, samt i den ønskede fleksibilitet med hensyn til forfalds- og genforhandlingstidspunkter, hvilket bidrager til at minimere likviditets- og lånerisici. Kreditrisici minimeres gennem diversifikation og kreditforsikring i forretningsområderne samt gennem reduceret eksponering, mens renterisici afdækkes med kreditter og lån på lange renteaftaler.

ORGANISATION OG REPRÆSENTANTSKAB

Repræsentantskabet er Hedeselskabets øverste myndighed, og hovedparten af de 60 repræsentantskabsmedlemmer er direkte valgt af og blandt medlemmerne. Repræsentantskabet vælger bestyrelsen, der sammen med direktionen blandt andet fastsætter udviklingen af Hedeselskabet.

REPRÆSENTANTSKABET

Pr. 31. december 2022

Valgt af Det danske Hedeselskabs medlemmer

Lone Andersen
Henrik Bach
Ulrik I. Bernhoft
Henrik Bertelsen
Henrik Bindsløv
Anders Bjørnshave-Hansen
Benny Ravn Bonde
Per Bonefeld
Bolette van Ingen Bro
Niels Jørgen Bønløkke
Peder B. Corneliussen
Claus de Neergaard
Anders Dolmer
Kim Enemark
Kim Fredenslund
Lone Færch
Louise Gade
Peter Gæmelke
Mogens Højholt Hansen
Nicolai Hansen
Andreas Hastrup
Hans Peter Hjerl
Lars Erik Hornemann

Torben Huss
Lars Hvidtfeldt
Henrik Høegh-Andersen
Jesper Høstgaard-Jensen
Jørgen Graulund Jørgensen
Jakob Lave
Henning Lorentzen
Lars Peter Nielsen
John Nielsen
Berith Nissen
Per Olesen
Janus Skak Olufsen
Stig Pastwa
Niels Jørgen Pedersen
Henrik Petersen
Andreas Poulsen
Ulla Röttger
Birger H. Schütte
Henrik Seiger
Ejnar Thomsen
Søren Schmidt Thomsen
Carl Boisen Thøgersen
Dorrit Vanglo
Steen Neuchs Vedel
Klavs Krieger von Lowzow

Valgt af repræsentantskabet

Mai Louise Agerskov
Frants Bernstorff-Gyldensteen
Niels Hedegaard Kragh
Palle Madsen
Tina Moe
Norbert F. V. Ravnsbæk
Katherine Richardson
Jørgen Skeel

Udpeget af Landbrug & Fødevarer

Kristian Gade
Torben Hansen
Kurt Mølgård Jørgensen
Anette Klausen

Æresmedlemmer af Det danske Hedeselskab

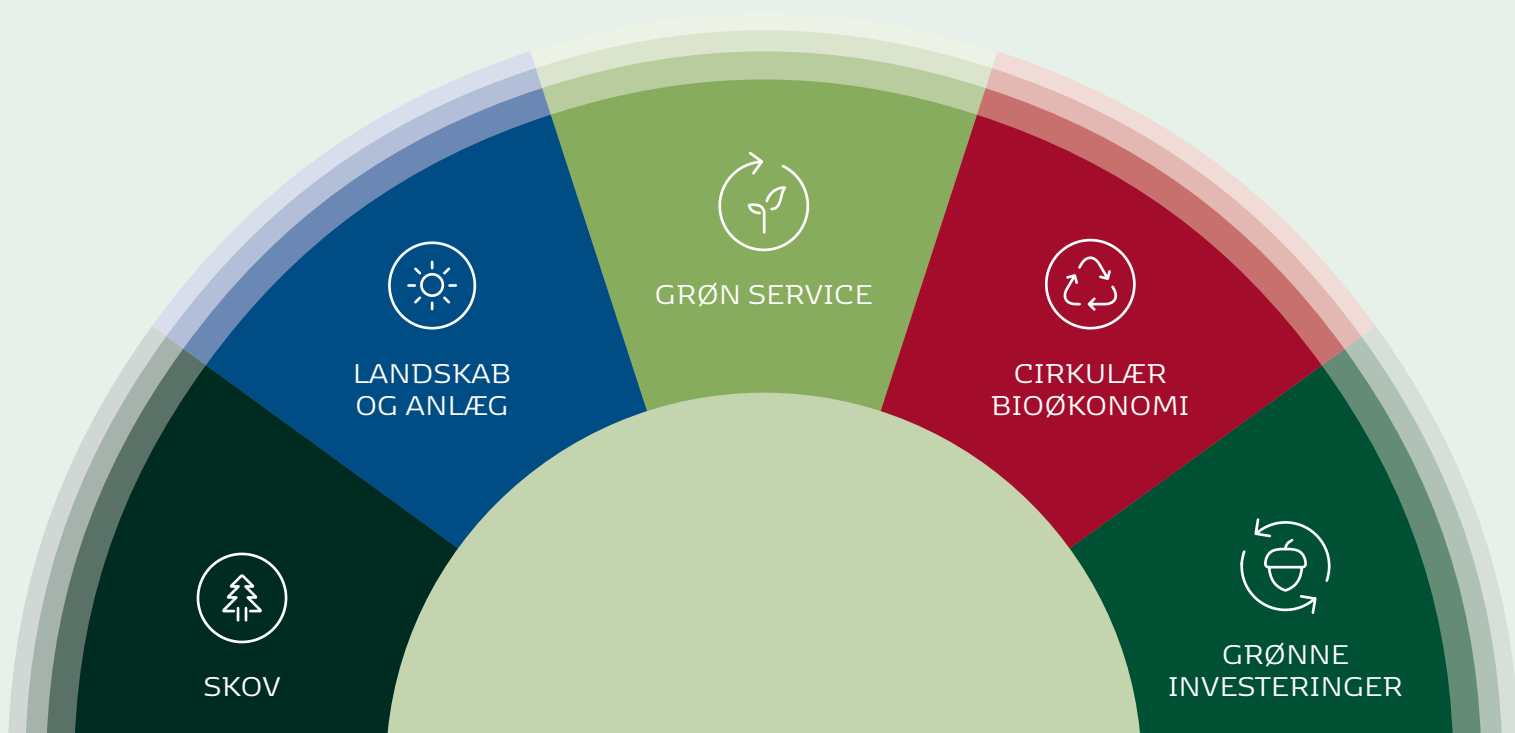
Christian Sørensen
Peder Thomsen
Frants Bernstorff-Gyldensteen

MEDLEMMER

REPRÆSENTANTSKAB

BESTYRELSE

DIREKTION

BESTYRELSE

Pr. 31. december 2022

Jørgen Skeel

Formand for Det danske Hedeselskab siden 2019 og medlem af bestyrelsen siden 2012. Formand for Nomineringsudvalget og medlem af Risiko- og revisionsudvalget.

Særlige kompetencer inden for landbrug og skovbrug samt international indsigt i virksomheds-etablering, forretningsudvikling og virksomhedsledelse.

Køn: Mand
Født: 1963

Senest genvalgt: 2021,
valgperiode udløber: 2023
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

Formand for:

- AKV-Langholt AmbA
- Donau Agro ApS
- Slåbakkegaard Fonden

Bestyrelsesmedlem i:

- Den Schimmelmansske Fond
- Legater administreret af Det danske Hedeselskab

Janus Skak Olufsen

Medlem af bestyrelsen for Det danske Hedeselskab siden 2019 og formand for repræsentantskabet i Det danske Hedeselskab siden 2019. Formand for Medlemsudvalget og medlem af Nomineringsudvalget.

Særlige kompetencer inden for juridiske forhold herunder forenings- og fondsret, land- og skovbrug, ikke-finansielle risici. Advokat og partner i DAHL. Ejer af Quistrup Gods, Struer.

Køn: Mand
Født: 1974

Senest genvalgt: 2022,
valgperiode udløber: 2023
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

Formand for:

- Ejner Hessel Holding A/S
- Ejner Hessel A/S
- Ejner Hessel Ejendoms-selskab A/S
- A/S Motortramp
- Aktieselskabet Dampskibsselskabet Orient's Fond
- Skovselskabet af 13. december 2017 A/S
- Jydsk Plade Bearbejdnings Center A/S
- Anders Lassen Fonden
- Vennerslund Gods A/S

Bestyrelsesmedlem i:

- Ejendomsselskabet Amalie-gade 49 A/S
- Stensbygaard Fonden
- Vibocold A/S

Dorrit Vanglo

Næstformand for Det danske Hedeselskab siden 2019 og bestyrelsesmedlem i Det danske Hedeselskab siden 2016. Formand for Risiko- og revisionsudvalget.

Særlige kompetencer inden for ledelse, forretningsudvikling og investeringsvurdering samt en indsigt i samfundsøkonomi og finansielle forhold.

Køn: Kvinde
Født: 1956

Senest genvalgt: 2022,
valgperiode udløber: 2024
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

Næstformand i:

- Danmarks Eksport- og Investeringsfond (og medlem af Kreditudvalget)
- EKF - Danmarks Eksportkredit (og medlem af Risiko- og Revisionsudvalget)
- Eksport Kredit Finansiering A/S

Bestyrelsesmedlem i:

- Bikubenfonden

Lars Hvidtfeldt

Medlem af bestyrelsen for Det danske Hedeselskab siden 2022.

Særlige kompetencer inden for landbrug, fødevarer og skovdrift samt strategi, forretningsudvikling og virksomhedsledelse. Godsejer Gl. Kirstineberg Gods og CEO Kirstineberg gruppen.

Køn: Mand
Født: 1966

Senest valgt: 2022,
valgperiode udløber: 2023
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

Formand for:

- Kirstineberg A/S
- Seges Innovation Fond
- Lolland-Falster Folketidende
- Danish Quinoa Group F.M.B.A.

Bestyrelsesmedlem i:

- Klimaskovfonden
- Realdania
- Leverandørforeningen LF-Biogas

Bolette van Ingen Bro

Bestyrelsesmedlem i Det danske Hedeselskab siden 2016. Medlem af Medlemsudvalget.

Særlige kompetencer inden for forretningsudvikling, samarbejdsmodeller, netværksdannelse og facilitering samt fødevarerproduktion, projektplanlægning og udførelse. Ejer og direktør af Navigators og Danish Clusters/ Cluster Excellence Denmark.

Køn: Kvinde
Født: 1965
Senest genvalgt: 2022, valgperiode udløber: 2024
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

Formand for:
• Fonden West Coast Center Jutland

Bestyrelsesmedlem i:
• Vestjysk Bank A/S (og forperson for bestyrelsens bæredygtighedsudvalg)

Morten Kjølhede Møller

Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem i Det danske Hedeselskab siden 2019.

Køn: Mand
Født: 1984
Valgt: 2019, valgperiode udløber i 2023
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

Bestyrelsesmedlem i:
• Blå Biomasse A/S

Steen Neuchs Vedel

Bestyrelsesmedlem i Det danske Hedeselskab siden 2020. Medlem af Risiko- og revisionsudvalget.

Særlige kompetencer inden for virksomhedsledelse, strategiudvikling og implementering, transport og service, entreprenør/anlæg, rådgivning, projektstyring og industri samt produktion. Direktør for I/S Vestforbrænding.

Køn: Mand
Født: 1965
Valgt: 2022, valgperiode udløber: 2024
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

Næstformand for:
• Afatek A/S

Bestyrelsesmedlem i:
• Dansk Fjernvarme
• Dansk Affaldsforening

Poul-Erik Nielsen

Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem i Det danske Hedeselskab siden 2011.

Køn: Mand
Født: 1956
Senest genvalgt: 2019, valgperiode udløber: 2023
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

Karen Margrethe Jacobsen

Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem i Det danske Hedeselskab siden 2019.

Køn: Kvinde
Født: 1963
Senest genvalgt: 2019, valgperiode udløber: 2023
Uafhængig: Ja

Intet ejerskab af aktier, optioner, warrants og lignende i fondens dattervirksomheder og/eller associerede virksomheder.

DIREKTION

Pr. 31. december 2022

Torben Friis Lange

Adm. direktør i Det danske Hedeselskab og HedeDanmark a/s siden 2020.

Formand for:

- Enricom A/S
- DDH Forest Baltic A/S
- Skovselskabet Skov-Sam Holding ApS
- Plantningselskabet Steen Blicher A/S
- SIA DDH Forest Latvia
- DDH Forest Lithuania UAB
- HD BioRec AB
- HD Jordpark a/s
- Kongenshus Mindepark
- K/S Jysk Detail – Østerbakken

Bestyrelsesmedlem i:

- HedeDanmark a/s
- Blå Biomasse A/S
- Enricom Sp. z o.o.
- Enricom Biogas Sp. z o.o.
- Domislaw Biogas Sp. z o.o.
- FBCD A/S
- Danish Bio Commodities A/S
- DBC Invest A/S
- OK A.M.B.A.
- K/S Vordingborg

Direktør for:

- Jysk Detail, Østerbakken Komplementar ApS

Birgitte Haurum

Økonomidirektør i Det danske Hedeselskab og HedeDanmark a/s siden 2021.

Formand for:

- HedeDanmark a/s

Repræsentantskabsmedlem i:

- Jyske Bank

Bestyrelsesmedlem i:

- HD Jordpark A/S
- Skovselskabet Skov-Sam Holding ApS,
- Plantningselskabet "Steen Blicher" A/S
- Enricom A/S
- DDH Forest Baltic A/S
- HD BioRec AB
- SIA DDH Forest Latvia
- DDH Forest Lithuania UAB
- Enricom Sp. z o.o.
- Enricom Biogas Sp. z o.o.
- Domislaw Biogas Sp. z o.o.

UDVALG

Pr. 31. december 2022

Risiko- og Revisionsudvalg

- Dorrit Vanglo (formand)
- Jørgen Skeel
- Steen Neuchs Vedel

Nomineringsudvalg

- Jørgen Skeel (formand)
- Mai Louise Agerskov
- Janus Skak Olufsen

Medlemsudvalg

- Janus Skak Olufsen (formand)
- Bolette van Ingen Bro
- John Nielsen

LEDELSES- PÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022 for Det danske Hedeselskab.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med Årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, passiver samt finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Viborg, den 30. marts 2023

DIREKTION

Torben Friis Lange

Birgitte Haurum

BESTYRELSE

Jørgen Skeel
Formand

Dorrit Vanglo
Næstformand

Bolette van Ingen Bro

Lars Hvidtfeldt

Janus Skak Olufsen

Steen Neuchs Vedel

Poul-Erik Nielsen

Morten Kjølhede Møller

Karen Margrethe Jacobsen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Til repræsentantskabet i
Det danske Hedeselskab

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og Det danske Hedeselskabs aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og Det danske Hedeselskabs aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Det danske Hedeselskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som Det danske Hedeselskab, samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standar-

der om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet. Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og Det danske Hedeselskabs evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til

hensigt at likvidere koncernen eller Det danske Hedeselskab, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandling som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser

kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og Det danske Hedeselskabs interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og Det danske Hedeselskabs evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og Det danske Hedeselskab ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysning-

erne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Aarhus, den 30. marts 2023

PricewaterhouseCoopers
CVR-nr. 33 77 12 31

Claus Lindholm Jacobsen
statsautoriseret revisor
Mne23328

Henrik Berring Rasmussen
statsautoriseret revisor
Mne34157

Biodiversitetsanlæg ved Salling Group

I 2022 etablerede Hedeselskabet et af Danmarks største erhvervsmæssige biodiversitetsanlæg ved Salling Groups hovedkontor i Aarslev ved Aarhus. Her er rummelige insekthabitater og 11.000 m² grønt areal beplantet med enggræs, mosebølle, benved, eg og en lang række andre plante-, busk- og træsorter med til at booste den lokale biodiversitet.

RESULTATOPGØRELSE

Note	Koncernen		Moderselskabet		
	2022	2021	2022	2021	
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	
1	Nettoomsætning	2.158.830	1.990.501	17.342	18.516
	Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling	2.542	-60	0	0
2	Andre driftsindtægter	2.855	6.258	904	1.218
	Omkostninger til råvarer og tjenesteydelser	-1.385.992	-1.294.837	-5.289	-4.003
	Bruttofortjeneste	778.235	701.864	12.957	15.731
3	Andre eksterne omkostninger	-271.419	-232.546	-20.808	-22.630
4	Personaleomkostninger	-436.457	-390.634	-5.265	-5.081
	Driftsresultat	70.359	78.684	-13.116	-11.980
5	Af- og nedskrivninger	-55.082	-40.238	-2.008	-864
	Andre driftsomkostninger	-224	-158	0	0
	Dagsværdireguleringer af biologiske aktiver	49.626	11.905	17.223	5.548
	Resultat af primær drift	64.679	50.193	2.099	-7.296
13	Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	35.405	40.345
13	Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-1.110	4.058	799	558
13	Indtægter af andre kapitalandele og værdipapirer	1.429	532	1.629	759
6	Finansielle indtægter	12.651	14.753	26.583	28.107
	Nedskrivning af finansielle aktiver	-1.294	7.051	0	0
7	Finansielle omkostninger	-12.974	-7.751	-8.612	-5.834
	Resultat af fortsættende aktiviteter før skat	63.381	68.836	57.903	56.639
8	Skat af årets resultat af fortsættende aktiviteter	-10.022	-8.355	-1.343	-379
	Årets resultat af fortsættende aktiviteter	53.359	60.481	56.560	56.260
9	Ophørte aktiviteter	4.321	-4.203	0	0
	Årets resultat	57.680	56.278	56.560	56.260

BALANCE PR. 31. DECEMBER

Note	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Aktiver				
Anlægsaktiver				
Færdiggjorte udviklingsprojekter	1.761	2.097	0	0
Erhvervede patenter, licenser, varemærker og rettigheder	22.528	34.089	166	1.586
Goodwill	3.555	15.459	0	0
Immaterielle anlægsaktiver under udførelse	4.951	1.709	0	0
11 Immaterielle anlægsaktiver i alt	32.795	53.354	166	1.586
Grunde og bygninger	55.821	56.142	3.905	3.909
Biologiske aktiver, skove	573.134	511.356	246.045	225.960
Produktionsanlæg og maskiner	107.241	80.659	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	41.920	53.128	280	628
Materielle anlægsaktiver under udførelse	6.339	5.531	0	4.680
12 Materielle anlægsaktiver i alt	784.455	706.816	250.230	235.177
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	449.961	208.771
Kapitalandele i associerede virksomheder	23.720	23.873	17.891	17.182
Tilgodehavende hos associerede virksomheder	1.100	0	0	0
Andre værdipapirer og kapitalandele	33.373	31.971	22.787	21.185
Andre tilgodehavender	1.293	1.790	1.293	1.528
13 Finansielle anlægsaktiver i alt	59.486	57.634	491.932	248.666
Anlægsaktiver i alt	876.736	817.804	742.328	485.429
Omsætningsaktiver				
14 Varebeholdninger	167.370	103.634	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	513.245	485.388	3.541	134
15 Igangværende arbejder for fremmed regning	57.686	55.001	0	0
16 Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	4.366	199.641
17 Andre tilgodehavender	24.417	32.402	5.101	15.042
Tilgodehavende selskabsskat	878	4.051	0	1.998
18 Periodeafgrænsningsposter	6.561	3.672	108	136
Tilgodehavender i alt	602.787	580.514	13.116	216.951
Andre værdipapirer og kapitalandele	52.156	144.671	52.156	144.671
Likvide beholdninger	93.138	19.933	413.215	339.366
Aktiver vedrørende ophørte aktiviteter	0	25.077	0	0
Omsætningsaktiver i alt	915.451	873.829	478.487	700.988
Aktiver i alt	1.792.187	1.691.633	1.220.815	1.186.417

Note	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Passiver				
Egenkapital				
19	Grundkapital	50.000	50.000	50.000
	Reserve for opskrivninger	195.509	195.509	166.101
	Reserve for udviklingsomkostninger	1.292	1.542	0
	Dagsværdireserve for fremmed valuta	-4.837	-3.355	0
	Dagsværdireserve for værdiregulering af sikringsinstrumenter	3.772	827	3.772
	Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	2.714	0	134.945
	Overført overskud	823.655	764.535	717.287
	Foreslåede uddelinger	2.500	2.214	2.500
Selskabets egenkapital eksklusive minoritetsinteresser		1.074.605	1.011.272	1.074.605
Minoritetsinteresser		29.718	28.923	0
Egenkapital i alt		1.104.323	1.040.195	1.074.605
Hensatte forpligtelser				
20	Hensættelser til udskudt skat	22.572	13.365	16.080
21	Andre hensatte forpligtelser	37.263	55.706	3.421
Hensatte forpligtelser i alt		59.835	69.071	19.501
Langfristede gældsforpligtelser				
	Gæld til kreditinstitutter	142.691	163.387	106.979
	Anden gæld	6.881	7.481	0
22	Langfristede gældsforpligtelser i alt	149.572	170.868	106.979
Kortfristede gældsforpligtelser				
	Afdrag på langfristet gæld som forfalder inden for 1 år	17.529	18.686	11.506
	Kreditinstitutter	1.859	762	0
15	Modtagne forudbetalinger vedr. igangværende arbejder	27.339	28.773	0
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	293.976	203.558	2.701
	Skyldig selskabsskat	2.425	927	1.307
23	Anden gæld	116.858	125.475	3.200
24	Periodeafgrænsningsposter	18.471	16.287	1.016
	Forpligtelser vedrørende ophørte aktiviteter	0	17.031	0
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		478.457	411.499	19.730
Gældsforpligtelser i alt		628.029	582.367	126.709
Passiver i alt		1.792.187	1.691.633	1.220.815
25	Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser			
26	Nærtstående parter			
29	Begivenheder efter regnskabsårets udløb			
30	Anvendt regnskabspraksis			

EGENKAPITALOPGØRELSE

	Grundkapital	Reserve for opskrivninger	Reserve for udviklingsomkostninger	Dagsværdi-reserve for fremmed valuta
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Koncernen, pr. 31. december				
Egenkapital primo	50.000	195.509	1.542	-3.355
Regulering til primo	0	0	0	50
Uddelinger	0	0	0	0
Uddelinger, retunerede	0	0	0	0
Øvrige reguleringer	0	0	0	0
Valutakursregulering udenlandske enheder	0	0	0	-1.532
Dagsværdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0
Minoritetsandales andel af kapitalforhøjelse	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	-250	0
Egenkapital ultimo	50.000	195.509	1.292	-4.837

Moderselskabet, pr. 31. december

Egenkapital primo
Regulering til primo
Uddelinger
Uddelinger, retunerede
Øvrige reguleringer
Valutakursregulering udenlandske enheder
Dagsværdiregulering af sikringsinstrumenter
Årets resultat

Egenkapital ultimo

Dagsværdi-reserve for værdi-regulering af sikrings-instrumenter	Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	Overført overskud	Foreslåede uddelinger	I alt	Minoritets-interesser	Egenkapital i alt
1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
827	0	764.535	2.214	1.011.272	28.923	1.040.195
-7.422	0	7.372	0	0	0	0
0	0	0	-2.264	-2.264	0	-2.264
0	0	0	50	50	0	50
0	0	152	0	152	0	152
0	0	0	0	-1.532	0	-1.532
10.367	0	0	0	10.367	0	10.367
0	0	0	0	0	-325	-325
0	2.714	51.596	2.500	56.560	1.120	57.680
3.772	2.714	823.655	2.500	1.074.605	29.718	1.104.323

Grundkapital	Reserve for opskrivninger	Dagsværdi-reserve for værdi-regulering af sikrings-instrumenter	Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	Overført overskud	Foreslåede uddelinger	Egenkapital i alt
1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
50.000	166.101	827	100.211	691.919	2.214	1.011.272
0	0	-7.422	0	7.422	0	0
0	0	0	0	0	-2.264	-2.264
0	0	0	0	0	50	50
0	0	0	0	152	0	152
0	0	0	-1.532	0	0	-1.532
0	0	10.367	0	0	0	10.367
0	0	0	36.266	17.794	2.500	56.560
50.000	166.101	3.772	134.945	717.287	2.500	1.074.605

PENGESTRØMSOPGØRELSE

		Koncernen	
Note		2022	2021
		1000 kroner	1000 kroner
	Pengestrømme fra drift		
	Resultat af primær drift	64.679	44.792
	Af- og nedskrivninger	55.082	41.504
	Reguleringer	-48.717	-11.666
	Pengestrømme fra primær drift før ændring i driftskapital	71.044	74.630
27	Ændringer i driftskapital	-13.508	-139.521
	Modtagne finansielle indtægter	3.122	1.348
	Betalte finansielle omkostninger	-7.581	-6.537
	Pengestrømme fra ordinær drift før skat	53.077	-70.080
	Refunderet / betalt skat	934	-7.253
	Pengestrømme fra driftsaktivitet	54.011	-77.333
	Pengestrømme fra investeringer		
	Køb af immaterielle aktiver	-4.238	-5.277
	Køb af materielle aktiver	-70.933	-73.691
	Salg af materielle aktiver	9.800	4.978
	Køb af kapitalandele og andre værdipapirer	-1.425	-19.513
	Salg af kapitalandele og andre værdipapirer	0	1.191
	Modtaget udbytte fra associerede virksomheder og andre værdipapirer	170	0
	Tilgodehavender hos associerede virksomheder	-1.100	0
	Køb af kortfristede værdipapirer	-41.269	-226.112
	Salg af kortfristede værdipapirer	128.595	234.186
	Udbytte fra kortfristede værdipapirer	0	4.158
	Andre finansielle tilgodehavender	497	499
	Pengestrømme fra investeringsaktivitet	20.097	-79.581
	Pengestrømme til finansiering		
	Optagelse af langfristede gældsforpligtelser	22.171	0
	Nedbringelse af langfristede gældsforpligtelser	-21.804	-17.050
	Udbetalte uddelinger	-2.367	-1.531
	Pengestrømme til finansieringsaktivitet	-2.000	-18.581
	Pengestrømme fra drift, investering og finansiering	72.108	-175.495
	Likvider primo	21.292	192.321
	Likvider i forbindelse med køb og salg af virksomhed	-2.121	4.466
28	Likvider ultimo	91.279	21.292

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 1 Nettoomsætning				
Varesalg, service- og rådgivningsydelser	2.155.658	1.983.703	10.061	9.606
Lejeindtægter	3.172	6.798	7.281	8.910
	2.158.830	1.990.501	17.342	18.516
Segmentopdeling af nettoomsætning				
Aktivitetmæssig opdeling				
Grøn Service	382.025	402.326	0	0
Landskab & Anlæg	438.259	418.628	0	0
Skov	1.100.593	967.447	0	0
Cirkulær Bioøkonomi	212.121	176.510	0	0
Grønne investeringer og øvrige aktiviteter	25.832	25.590	17.342	18.516
Nettoomsætning aktivitetmæssig i alt	2.158.830	1.990.501	17.342	18.516
Geografisk opdeling				
Danmark	1.816.076	1.690.298	17.342	18.516
Øvrige Skandinavien	66.953	54.884	0	0
Vesteuropa	195.520	181.357	0	0
Østeuropa	78.118	61.080	0	0
Øvrige	2.163	2.882	0	0
Nettoomsætning geografisk i alt	2.158.830	1.990.501	17.342	18.516
Note 2 Andre driftsindtægter				
Medlemsindtægter	369	338	369	338
Erstatning fra forsikringselskaber	250	2.843	0	276
Fortjeneste ved salg af småaktiver	249	77	0	0
Fortjeneste ved salg af ejendomme	0	522	0	522
Fortjeneste ved salg af immaterielle rettigheder	0	550	0	0
Regulering af hensættelser - indtægt	33	36	0	0
Øvrige indtægter	1.954	1.892	535	82
	2.855	6.258	904	1.218
Note 3 Andre eksterne omkostninger				
Kontor- og administrationsomkostninger	37.555	41.439	9.941	11.345
Drift og vedligeholdelse af materiel og bygninger	95.791	76.200	8.918	9.903
Fragt af solgte varer	108.126	91.399	0	0
Øvrige eksterne omkostninger	29.947	23.508	1.949	1.382
	271.419	232.546	20.808	22.630
Honorar til repræsentantskabsvalgt revision				
Honorar vedrørende lovpligtig revision	719	902	212	189
Skatterådgivning	110	14	0	0
Andre ydelser	237	275	106	94

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 4 Personaleomkostninger				
Lønninger og honorarer	395.434	354.481	5.231	5.070
Pensioner og bidrag til pensionsordninger	20.442	17.269	0	0
Andre omkostninger til social sikring	10.438	8.246	0	0
Øvrige personaleomkostninger	10.143	10.638	34	11
	436.457	390.634	5.265	5.081
Antal heltidsansatte	912	1.077	0	0
Fortsættende aktiviteter	815	729	0	0
Ophørte aktiviteter	97	348	0	0
Løn og vederlag til direktion	8.651	7.572	2.081	2.215
Torben Friis Lange, adm. direktør	6.261	6.242	1.847	2.058
Birgitte Haurum, CFO *	2.390	1.330	234	157
* Omfatter for 2021 ansættelse i perioden juni 2021 til december 2021				
Vederlag til bestyrelse i moderselskabet	1.858	1.775	1.858	1.775
Jørgen Skeel, formand	575	550	575	550
Dorrit Vanglo, næstformand	185	175	185	175
Bolette van Ingen Bro, bestyrelsesmedlem	157	150	157	150
Henrik Høegh, bestyrelsesmedlem	50	150	50	150
Janus Skak Olufsen, bestyrelsesmedlem	157	150	157	150
Steen Neuchs Vedel, bestyrelsesmedlem	157	150	157	150
Lars Hvidtfeldt, bestyrelsesmedlem	106	0	106	0
Poul-Erik Nielsen, medarbejdervalgt	157	150	157	150
Karen Margrethe Jacobsen, medarbejdervalgt	157	150	157	150
Morten Kjølhede Møller, medarbejdervalgt	157	150	157	150
Vederlag til repræsentantskab i moderselskabet	751	770	751	770
Hvert repræsentantskabsmedlem modtager repræsentantskabsvederlag på 10 tkr. årligt, repræsentantskabsformanden modtager 160 tkr. årligt.				
Bestyrelsesmedlemmer, som er medlem af repræsentantskabet, modtager udover bestyrelsesvederlaget et repræsentantskabsvederlag på 10 tkr. årligt.				
Repræsentantskabsmedlemmer og bestyrelsesmedlemmer modtager udover vederlag for disse hverv et særskilt vederlag for hverv i udvalg nedsat af bestyrelsen. Bestyrelsesformanden og formanden for repræsentantskabet er undtaget fra at modtage særskilt vederlag for hverv i udvalg nedsat af bestyrelsen.				

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
<i>Note 4 (fortsat)</i>				
Vederlag til udvalgsposter, medlemsudvalg	126	120	126	120
Bolette van Ingen Bro	63	60	63	60
John Nielsen	63	60	63	60
Vederlag til udvalgsposter, risiko- og revisionsudvalg	170	160	170	160
Dorrit Vanglo, formand	107	100	107	100
Steen Neuchs Vedel	63	60	63	60
Vederlag til udvalgsposter, nomineringsudvalg	32	30	32	30
Mai Louise Agerskov	32	30	32	30
Bestyrelsesmedlemmer, som er medlem af nomineringsudvalget modtager ikke særskilt vederlag for hvervet i nomineringsudvalget.				
Note 5 Af- og nedskrivninger				
Færdiggjorte udviklingsprojekter	334	334	0	0
Erhvervede patenter, licenser, varemærker og rettigheder	12.523	10.173	1.420	502
Goodwill	9.404	2.454	0	0
Af- og nedskrivninger immaterielle anlægsaktiver	22.261	12.961	1.420	502
Grunde og bygninger	2.741	2.406	4	3
Biologiske aktiver, skove	238	241	237	241
Produktionsanlæg og maskiner	21.223	16.768	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	10.917	9.732	348	118
Af- og nedskrivninger materielle anlægsaktiver	35.119	29.147	589	362
Fortjeneste ved salg af anlægsaktiver	-2.298	-1.870	0	0
Af- og nedskrivninger i alt	55.082	40.238	2.008	864
Note 6 Finansielle indtægter				
Renter af likvide beholdninger	0	0	6.464	4.263
Renter fra tilknyttede virksomheder	0	0	9.426	10.043
Renter fra associerede virksomheder	42	0	0	0
Renter af tilgodehavender fra salg	752	203	0	0
Valutakursgevinster	682	391	0	0
Øvrige finansielle indtægter	11.175	14.159	10.693	13.801
	12.651	14.753	26.583	28.107

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 7 Finansielle omkostninger				
Renter af gæld til realkreditinstitutter	1.286	1.033	828	905
Renter af gæld til kreditinstitutter	3.986	4.308	2.317	3.707
Valutakurstab	1.463	592	71	6
Øvrige finansielle omkostninger	6.239	1.818	5.396	1.216
	12.974	7.751	8.612	5.834
Note 8 Skat af årets resultat				
Skat af årets resultat	2.843	6.954	-1.287	20
Regulering vedr. tidligere års skat	-1.989	15	-20	13
Årets regulering af udskudt skat	9.471	1.900	5.228	896
Regulering vedr. tidligere års udskudte skat	-303	-514	-2.578	-550
	10.022	8.355	1.343	379
Note 9 Ophørte aktiviteter				
Omsætning	11.757	43.903	0	0
Omkostninger	-11.763	-49.304	0	0
Resultat før skat	-6	-5.401	0	0
Skat af resultat	0	0	0	0
Resultat efter skat	-6	-5.401	0	0
Avance ved afståelse af ophørte aktiviteter	4.327	1.198	0	0
Årets resultat efter skat af ophørte aktiviteter	4.321	-4.203	0	0
Note 10 Forslag til resultatdisponering:				
Uddelinger til foreningsformål	2.500	2.000	2.500	2.000
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	2.714	0	36.266	45.447
Reserve for udviklingsomkostninger	-250	-250	0	0
Overført til senere år	51.596	54.510	17.794	8.813
Minoritetsinteressernes andel	1.120	18	0	0
Resultatdisponering i alt	57.680	56.278	56.560	56.260

NOTER

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede patenter, licenser, varemærker og rettigheder	Goodwill	Immaterielle anlægsaktiver under udførsel	Immaterielle anlægsaktiver i alt
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 11 Immaterielle anlægsaktiver					
Hedeselskabet, koncernen					
Anskaffelsessum primo	3.685	77.959	75.641	1.709	158.994
Regulering til primo	0	0	-2.500	0	-2.500
Kursregulering	-3	-2	0	-31	-36
Årets tilgang	0	965	0	3.273	4.238
Årets afgang	0	-5.188	-38.843	0	-44.031
Anskaffelsessum ultimo	3.682	73.734	34.298	4.951	116.665
Af- og nedskrivninger primo	-1.588	-43.870	-60.182	0	-105.640
Kursregulering	1	2	0	0	3
Årets afskrivning	-334	-11.513	-2.294	0	-14.141
Årets nedskrivning	0	-1.010	-7.110	0	-8.120
Årets afgang	0	5.185	38.843	0	44.028
Af- og nedskrivninger ultimo	-1.921	-51.206	-30.743	0	-83.870
Bogført værdi ultimo	1.761	22.528	3.555	4.951	32.795

Koncernen har indregnet udviklingsprojekter vedrørende muslingeopdræt og dets virkemidler. Resultaterne fra udviklingsprojekterne er et element i specielt forretningsområdet med muslinger som virkemiddel. Fjernelse af næringsstoffer gennem muslinge-anlæg og produktion af muslingemel er fortsat et fokusområde i tæt samarbejde med samarbejdspartnere. Målingen er foretaget på baggrund af medgåede lønomkostninger tillagt indirekte produktionsomkostninger fratrukket forretningspartnerens betaling for andel af udviklingen. Der foretages hvert år en vurdering af, om der er behov for yderligere nedskrivning udover afskrivningerne. Såfremt der er indikation på værdiforringelse, nedskrives projektet til genindvindingsværdi.

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede patenter, licenser, varemærker og rettigheder	Immaterielle anlægsaktiver i alt
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Hedeselskabet, moderselskabet			
Anskaffelsessum primo	332	4.467	4.799
Årets afgang	0	-3.565	-3.565
Anskaffelsessum ultimo	332	902	1.234
Af- og nedskrivninger primo	-332	-2.881	-3.213
Årets afskrivning	0	-410	-410
Årets nedskrivning	0	-1.010	-1.010
Årets afgang	0	3.565	3.565
Af- og nedskrivninger ultimo	-332	-736	-1.068
Bogført værdi ultimo	0	166	166

NOTER

	Grunde og bygninger	Biologiske aktiver, skove	Produktions-anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Materielle anlægsaktiver i alt
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 12 Materielle anlægsaktiver						
Hedeselskabet, koncernen						
Anskaffelsessum primo	75.097	227.108	218.449	112.678	5.531	638.863
Overført til aktiver bestemt for salg	-133	0	-1.716	-3.445	0	-5.294
Regulering til primo	377	0	14.566	-14.566	0	377
Kursregulering	-270	0	-824	416	-15	-693
Årets tilgang	2.525	12.394	37.660	12.779	5.575	70.933
Årets afgang	-329	0	-13.038	-10.645	-4.680	-28.692
Overførsel	0	0	72	0	-72	0
Anskaffelsessum ultimo	77.267	239.502	255.169	97.217	6.339	675.494
Opskrivning primo	6.916	288.278	0	0	0	295.194
Regulering til primo	0	145	0	0	0	145
Årets tilgang	0	49.626	0	0	0	49.626
Årets afgang	0	-145	0	0	0	-145
Opskrivning ultimo	6.916	337.900	0	0	0	344.816
Af- og nedskrivninger primo	-25.871	-4.030	-136.872	-58.155	0	-224.928
Overført til aktiver bestemt for salg	133	0	870	2.254	0	3.257
Regulering til primo	-377	0	-2.245	1.823	0	-799
Kursregulering	211	0	660	-330	0	541
Årets af- og nedskrivning	-2.741	-238	-21.223	-10.917	0	-35.119
Årets afgang	283	0	10.882	10.028	0	21.193
Af- og nedskrivninger ultimo	-28.362	-4.268	-147.928	-55.297	0	-235.855
Bogført værdi ultimo	55.821	573.134	107.241	41.920	6.339	784.455
Heraf finansielt leasede aktiver	0	0	0	1.813	0	1.813

	Grunde og bygninger	Biologiske aktiver, skove	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Materielle anlægsaktiver i alt	
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	
Hedeselskabet, moderselskabet						
Anskaffelsessum primo		3.228	41.485	2.792	4.680	52.185
Årets tilgang		0	3.099	0	0	3.099
Årets afgang		0	0	-1.163	-4.680	-5.843
Anskaffelsessum ultimo		3.228	44.584	1.629	0	49.441
Opskrivning primo		688	188.505	0	0	189.193
Årets tilgang		0	17.223	0	0	17.223
Opskrivning ultimo		688	205.728	0	0	206.416
Af- og nedskrivninger primo		-7	-4.030	-2.164	0	-6.201
Årets af- og nedskrivning		-4	-237	-348	0	-589
Årets afgang		0	0	1.163	0	1.163
Af- og nedskrivninger ultimo		-11	-4.267	-1.349	0	-5.627
Bogført værdi ultimo		3.905	246.045	280	0	250.230

NOTER

	Kapitalandele i associerede virksomheder	Tilgodehavender hos associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele	Andre tilgodehavender
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 13 Finansielle anlægsaktiver				
Hedeselskabet, koncernen				
Anskaffelsessum primo	19.906	0	18.514	1.790
Årets tilgang	1.100	1.100	0	0
Årets afgang	0	0	0	-497
Anskaffelsessum ultimo	21.006	1.100	18.514	1.293
Reguleringer primo	3.967	0	13.457	0
Opskrivninger	0	0	2.337	0
Af- og nedskrivninger	-1.363	0	-908	0
Modtaget udbytte	-143	0	-27	0
Andel af årets resultat efter skat	253	0	0	0
Reguleringer ultimo	2.714	0	14.859	0
Bogført værdi ultimo	23.720	1.100	33.373	1.293

Af den bogførte værdi af andre værdipapirer og kapitalandele udgør koncernens andele i 23 plantageselskaber henholdsvis 22.602 tkr. ultimo og 21.039 tkr. primo.

	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	Kapitalandele i associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele	Andre tilgodehavender
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Hedeselskabet, moderselskabet				
Anskaffelsessum primo	121.196	4.547	7.501	1.528
Årets tilgang	207.164	0	0	0
Årets afgang	0	0	0	-235
Anskaffelsessum ultimo	328.360	4.547	7.501	1.293
Reguleringer primo	87.576	12.635	13.684	0
Opskrivninger	0	0	1.629	0
Reguleringer	152	0	0	0
Kursregulering	-1.532	0	0	0
Modtaget udbytte	0	-90	-27	0
Andel af årets resultat efter skat	35.405	799	0	0
Reguleringer ultimo	121.601	13.344	15.286	0
Bogført værdi ultimo	449.961	17.891	22.787	1.293

Af den bogførte værdi af andre værdipapirer og kapitalandele udgør koncernens andele i 23 plantageselskaber henholdsvis 22.602 tkr. ultimo og 21.039 tkr. primo.

NOTER

Tilknyttede virksomheder	Hedeselskabets andel				
	Stemme- og ejerandel	Egen-kapital	Årets resultat	Egen-kapital	Årets resultat
	%	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
HedeDanmark A/S, Viborg	100	237.520	7.263	237.520	7.263
DDH Forest Baltic A/S, Viborg	100	69.774	18.547	69.774	18.547
Plantningsselskabet Steen Blicher A/S, Viborg	78	112.396	7.484	87.568	5.831
Enricom A/S, Viborg	100	6.582	1.359	6.582	-282
Skov-Sam Holding A/S, Viborg	100	50.655	4.046	50.655	4.046
				452.099	35.405
Koncernintern avance/tab				-2.138	0
Moderselskabets andel i tilknyttede virksomheder i alt				449.961	35.405

Associerede virksomheder	Hedeselskabets andel				
	Stemme- og ejerandel	Egen-kapital	Årets resultat	Egen-kapital	Årets resultat
	%	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Dover Plantage ApS, Dover	24	3.421	349	825	84
Hundsbæk Plantage ApS, Vejen	22	14.847	132	3.245	29
Velling Plantage ApS, Ringkøbing	20	5.685	867	1.137	173
Østvendssyssel Plantageselskab ApS, Gandrup	28	11.101	142	3.159	40
Aktieselskabet Stilde Plantage, Vejen	20	47.412	1.160	9.317	481
Anpartsselskabet Sønderholm Plantage, Nibe	34	615	-23	208	-8
Moderselskabets andel i associerede virksomheder i alt				17.891	799
Compsol A/S, Hobro	20	1.506	-2.420	301	-830
JSCJS Rindibel (under afvikling), Hviderusland	29	0	0	0	0
Aktieselskabet Stilde Plantage, Vejen	12	47.412	1.160	5.528	284
				23.720	253
Goodwill ultimo				0	0
Af- og nedskrivning på goodwill				0	-1.363
Koncernens andel i associerede virksomheder i alt				23.720	-1.110

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 14 Varebeholdninger				
Råvarer og hjælpematerialer	3.036	2.307	0	0
Varer under fremstilling	22.831	20.290	0	0
Fremstillede færdigvarer og handelsvarer	138.131	78.842	0	0
Forudbetalinger for varer	3.372	2.195	0	0
	167.370	103.634	0	0
Note 15 Igangværende arbejder for fremmed regning				
Salgsværdi	688.201	724.798	0	0
Acontofaktureringer	-657.854	-698.570	0	0
	30.347	26.228	0	0
Indregnet således i balancen:				
Igangværende arbejder for fremmed regning, aktiver	57.686	55.001	0	0
Modtagne forudbetalinger vedr. igangv. arbejder, passiver	-27.339	-28.773	0	0
	30.347	26.228	0	0
Note 16 Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder				
Forfald 0 - 1 år	0	0	4.366	199.641
Heraf udgør lån til datterselskab	0	0	0	170.000
Note 17 Andre tilgodehavender				
Tilgodehavende fra salg af ejendomme	0	10.127	0	10.127
Tilgodehavender hos administrerede skove	6.616	6.247	0	0
Tilgodehavende moms	2.422	1.534	587	779
Øvrige tilgodehavender	15.379	14.494	4.515	4.136
	24.417	32.402	5.101	15.042
Note 18 Periodeafgrænsningsposter				
Periodeafgrænsningsposter består hovedsageligt af forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og kontingenter.				
Note 19 Grundkapital				
Bevægelser i grundkapital seneste 5 år:				
Grundkapital primo 2017			50.000	
Grundkapital ultimo 2022			50.000	

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 20 Udskudt skat				
Udskudt skat hviler på følgende poster:				
Immaterielle anlægsaktiver	-5.479	-2.833	37	349
Materielle anlægsaktiver	27.187	23.638	16.318	12.094
Varebeholdninger	-45	-43	0	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	14.857	10.106	0	0
Tilgodehavender	-510	-114	0	0
Hensatte forpligtelser	-3.150	-3.685	-264	-265
Gældsforpligtelser	-2.222	19	-11	2.990
Overført overskud	2.177	1.744	0	0
Fremførbart underskud	-10.243	-15.467	0	-1.738
	22.572	13.365	16.080	13.430
Saldo primo	13.365	11.015	13.430	12.576
Regulering til primo	-303	-514	-2.578	-550
Tilgang som følge af køb/salg af virksomheder	0	544	0	0
Kursregulering	39	-88	0	0
Årets regulering medtaget i resultatopgørelsen	9.471	1.900	5.228	896
Årets regulering medtaget på egenkapitalen	0	508	0	508
Saldo ultimo	22.572	13.365	16.080	13.430
Indregnet således i balancen:				
Hensættelser til udskudt skat	22.572	13.365	16.080	13.430
	22.572	13.365	16.080	13.430

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 21 Andre hensatte forpligtelser				
Koncernen har givet indeståelser og stillet garantier vedrørende forretningsaktiviteter samt frasolgte aktiviteter og aktiver. Andre hensatte forpligtelser er opgjort på baggrund af tidligere erfaringer og den forventede udvikling vedrørende de enkelte indeståelser og garantier.				
Saldo primo	55.706	63.584	2.921	3.627
Regulering til primo	0	-56	0	0
Kursregulering	0	876	0	0
Hensatte forpligtelser i året	5.503	2.497	500	0
Tilbageførte og betalte hensættelser i året	-23.946	-11.195	0	-706
Saldo ultimo	37.263	55.706	3.421	2.921
0-1 år	15.261	22.889	0	0
1-5 år	21.212	32.027	3.421	2.921
> 5 år	790	790	0	0
	37.263	55.706	3.421	2.921
Hensættelse til erstatningskrav og reklamationer	19.624	32.961	0	0
Diverse hensættelser	17.639	22.745	3.421	2.921
	37.263	55.706	3.421	2.921

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet	
	2022	2021	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Note 22 Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter:				
0-1 år	15.979	16.197	11.506	12.365
1-5 år	54.026	63.599	36.375	48.175
> 5 år	88.665	99.788	70.604	92.978
	158.670	179.584	118.485	153.518
Anden langfristet gæld:				
0-1 år	1.550	2.489	0	0
1-5 år	5.907	5.597	0	0
> 5 år	974	1.884	0	0
	8.431	9.970	0	0
Indregnet således i balancen:				
Langfristede gældsforpligtelser	149.572	170.868	106.979	141.153
Kortfristede gældsforpligtelser	17.529	18.686	11.506	12.365
	167.101	189.554	118.485	153.518
Koncernen afdækker renterisici ved hjælp af renteswaps, hvorved variable rentebetalinger omlægges til faste rentebetalinger.				
Renteswaps:				
Beregningsmæssig hovedstol	110.480	135.184	110.480	135.184
Værdiregulering indregnet i resultatopgørelsen	9.530	5.400	9.530	5.400
Værdiregulering indregnet på egenkapitalen	13.290	2.309	13.290	2.309
Dagsværdi	9.223	-13.597	9.223	-13.597
Restløbetid (opgjort i måneder)	60-168	72-180	60-168	72-180
Note 23 Anden gæld				
Gæld til administrerede skove	44.883	46.591	0	0
Skyldige lønrelaterede poster	50.514	46.578	0	0
Skyldig moms	15.884	23.380	0	0
Skyldig vedrørende uddelinger til foreningsformål	2.230	2.383	2.230	2.383
Øvrige skyldige beløb	3.347	6.543	970	904
	116.858	125.475	3.200	3.287
Note 24 Periodeafgrænsningsposter				
Periodeafgrænsningsposter består af modtagne forudbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år, hvor ydelserne endnu ikke er leveret.				

NOTER

Note 25 Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser

Sikkerhedsstillelser

Koncernen har til sikkerhed for 60,6 mio. kr. (2021: 68,9 mio. kr.) af gælden til kreditinstitutter stillet pant i grunde og bygninger samt biologiske anlægsaktiver med en bogført værdi ultimo 2022 på 253,0 mio. kr. (2021: 207,8 mio. kr.). Hedeselskabet har til sikkerhed for 38,5 mio. kr. (2021: 63,3 mio. kr.) af gælden til kreditinstitutter stillet pant i biologiske anlægsaktiver med en bogført værdi ultimo 2022 på 164,2 mio. kr. (2021: 151,2 mio. kr.).

Den tilknyttede virksomhed Blå Biomasse A/S har udstedt ejerpantebreve på i alt 15,7 mio. kr. (2021: 15,7 mio. kr.), der giver pant i materielle anlægsaktiver med en regnskabsmæssig værdi på 11,2 mio. kr. (2021: 11,9 mio. kr.). Ejerpantebrevene er deponeret til sikkerhed for gæld til finansierings- og kreditinstitutter.

Den tilknyttede virksomhed Blå Biomasse A/S har til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter på 19,1 mio. kr. (2021: 21,5 mio. kr.) givet virksomhedspant på 15 mio. kr. omfattende goodwill, domænenavne og rettigheder, driftsmateriel og inventar, varebeholdninger samt tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser. Den samlede regnskabsmæssige værdi af omfattede aktiver udgør 20,9 mio. kr. (2021: 23,0 mio. kr.).

Den tilknyttede virksomhed HD BioRec AB har afgivet virksomhedspant på 1,3 mio. kr. over for kreditinstitutter. Den samlede regnskabsmæssige værdi af omfattede aktiver udgør 18,9 mio. kr. (2021: 18,0 mio. kr.). Der er pr. statusdagen indestående i kreditinstitutter i den tilknyttede virksomhed HD BioRec AB.

Eventualforpligtelser

Koncernen har påtaget sig leje- og leasingforpligtelser med en løbetid på mellem 1 måned og 7 år. Den samlede leje- og leasingforpligtelse udgør 60,2 mio. kr. (2021: 55,6 mio. kr.). Tilknyttede virksomheder har over for Hedeselskabet påtaget sig leje- og leasingforpligtelser med en løbetid på 6 måneder. Den samlede forpligtelse udgør 4,0 mio. kr. (2021: 2,8 mio. kr.). Hedeselskabet har påtaget sig leje- og leasingforpligtelser med en løbetid på mellem 1 og 5 år. Den samlede leje- og leasingforpligtelse udgør 24,9 mio. kr. (2021: 28,7 mio. kr.).

Den tilknyttede virksomhed Blå Biomasse A/S har modtaget offentlige tilskud på i alt 2,7 mio. kr. som kan kræves tilbagebetalt, hvis der inden for en periode på 3 år efter projektets afslutning er opnået et nettoprovenu på det pågældende projekt.

Hedeselskabet har afgivet støtteerklæring vedrørende den tilknyttede virksomhed Blå Biomasse A/S overfor finansierings- og kreditinstitutter for manglende likviditet sammenlignet med budgettet for den tilknyttede virksomhed Blå Biomasse A/S. Støtteerklæringen er begrænset til koncernens forholdsmæssige ejerandel af den tilknyttede virksomhed Blå Biomasse A/S og udløber 31. december 2023.

Koncernen har endvidere afgivet garantierklæring vedrørende soliditetsgraden hos Blå Biomasse A/S overfor Vestjysk Bank og Danmarks Grønne Investeringsfond.

Koncernens kreditinstitutter og forsikringssselskaber har afgivet arbejdsgarantier for igangværende arbejder på 78,9 mio. kr. (2021: 75,1 mio. kr.).

Hedeselskabet hæfter for koncernens samlede kreditrammer overfor kreditinstitutter.

Koncernens danske selskaber indgår i en dansk sambeskatning med HedeDanmark a/s som administrationselskab. Koncernens danske selskaber hæfter derfor fra og med regnskabsåret 2013 solidarisk for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes solidarisk for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskatter på renter, royalties og udbytter for disse selskaber. Hæftelsen udgør dog i begge tilfælde højst et beløb svarende til den andel af kapitalen i de danske selskaber, der ejes af Hedeselskabet som det ultimative moderselskab. Det danske Hedeselskab indgår ikke i denne danske sambeskatning, idet Hedeselskabet er en forening med status som erhvervsdrivende fond.

Verserende sager

Det er ledelsens vurdering, at eventuelle negative udfald af verserende sager ikke vil have væsentlig indflydelse på koncernens økonomiske stilling.

NOTER

Note 26 Nærtstående parter

Hedeselskabets nærtstående parter omfatter:

Bestemmende indflydelse:

Bestyrelse og direktion.

Samhandlen med nærtstående parter foregår primært inden for skov- og landskabsaktiviteterne og finder sted på markedsmæssige vilkår.

Hedeselskabet har i 2022 haft følgende transaktioner med nærtstående parter:

	Bestyrelse	Direktion	I alt
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
Salg af varer og tjenesteydelser	446	23	469
Køb af varer og tjenesteydelser	478	0	478

Øvrige nærtstående parter:

Selskaber kontrolleret af Hedeselskabet.

Alle transaktioner med øvrige nærtstående parter foregår på markedsmæssige vilkår.

	2022	2021
	1000 kroner	1000 kroner
Note 27 Ændringer i driftskapital		
Forskydning i varebeholdninger	-63.736	-13.853
Forskydning i tilgodehavender	-27.105	-131.435
Forskydning i leverandørgæld og anden gæld	77.333	5.767
	-13.508	-139.521
Note 28 Likvider		
Likvide beholdninger	93.138	22.054
Kreditinstitutter	-1.859	-762
	91.279	21.292

Note 29 Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Der er efter statusdagen ikke indtruffet afgørende hændelser, som har betydning for vurderingen af årsrapporten.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Note 30

Årsrapporten for 2022 for Hedeselskabet er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store klasse C-virksomheder. Årsrapporten er aflagt i danske kroner.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsernes værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi. Omkostninger, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden.

Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse.

Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering og deres andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes alene til dækning af omkostninger ved omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i det omfang, de er besluttet i den erhvervede virksomhed inden overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden. Hvis der ikke kan skønnes en pålidelig brugstid, fastsættes denne til 10 år. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill), der modsvarer en forventet ugunstig udvikling i de pågældende virksomheder, indregnes i resultatopgørelsen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Ophørte aktiviteter

Ophørte aktiviteter er væsentlige forretningsområder eller geografiske områder, som enten er solgt eller i henhold til en samlet plan er bestemt for salg. Aktiver klassificeres som "bestemt for salg", når deres regnskabsmæssige værdi forventes at blive genindvundet gennem et salg inden for 12 måneder i henhold til en formel plan frem for gennem fortsat anvendelse.

Resultatet af ophørte aktiviteter præsenteres som en særskilt post i resultatopgørelsen bestående af driftsresultat efter skat for den pågældende aktivitet og eventuelle gevinster eller tab ved salg af aktiver tilknyttet aktiviteten.

Aktiver tilknyttet ophørte aktiviteter præsenteres i balancen som en særskilt post som omsætningsaktiver. Forpligtelser direkte tilknyttet til ophørte aktiviteter præsenteres som en særskilt post under kortfristede gældsforpligtelser.

Ved præsentation af resultat, aktiver og forpligtelser for ophørte aktiviteter er sammenligningstal for seneste regnskabsår tilpasset i overensstemmelse med effekten af de i indeværende regnskabsår indregnede ophørte aktiviteter. I 5-årsoversigten med hoved- og nøgletal, som præsenteres i tilknytning til ledelsesberetningen, er sammenligningstal for perioden 2018 - 2020 ikke tilpasset.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter/omkostninger.

Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelsen til gennemsnitlige valutakurser for månederne, som ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Kursdifferencer, der opstået ved omregning af udenlandske tilknyttede virksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen.

Kursregulering af mellemværende med selvstændige udenlandske tilknyttede virksomheder, der anses for en del af den samlede investering i den tilknyttede virksomhed, indregnes direkte i egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender henholdsvis anden gæld.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige transaktioner, indregnes direkte på egenkapitalen. Når de sikrede transaktioner realiseres, indregnes de akkumulerede ændringer som en del af kostprisen for de pågældende regnskabsposter.

RESULTATOPGØRELSEN

Nettoomsætning

Omsætning af handelsvarer og fremstillede færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted, hvilket svarer til fakturerings tidspunktet. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Service- og rådgivningsydelser indregnes i nettoomsætningen i takt med, at ydelserne udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden).

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling

Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling omfatter regnskabsårets formindskelser eller forøgelse af lagre af færdigvarer og varer under fremstilling. I posten indgår sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger. Ændringer i råvarelagre indgår i posten omkostninger til råvarer og hjælpematerialer.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedaktiviteter.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter regnskabsårets forbrug af råvarer og hjælpematerialer efter regulering for forskydning i beholdninger af disse varer mv. fra primo til ultimo. I posten indgår eventuelt svind og sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til selskabets personale.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle samt immaterielle anlægsaktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til koncernens hovedaktiviteter.

Resultat efter skat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab og fradrag af afskrivning på goodwill.

Resultat efter skat af kapitalandele i associerede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte associerede virksomheders resultat efter forholdsmæssig eliminering af interne avancer og tab.

Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver

Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver, omfatter dagsværdireguleringer af unoterede kapitalandele, der ikke er kapitalandele i tilknyttede eller associerede virksomheder.

Finansielle indtægter

Finansielle indtægter indeholder renteindtægter og kursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt godtgørelser under aconto-skatteordningen mv.

Finansielle omkostninger

Finansielle omkostninger indeholder renteomkostninger, kurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg under aconto-skatteordningen mv.

Skat

Det danske Hedeselskab er som følge af en status som erhvervsdrivende fond ikke sambeskattet med de tilknyttede virksomheder. Til gengæld er dets tilknyttede danske virksomheder omfattet af reglerne om tvungen sambeskatning. Dalgasgroup A/S er administrationselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

BALANCEN

Goodwill

Goodwill er positive forskelsbeløb mellem kostpris og brugsværdien af overtagne aktiver og forpligtelser i virksomhedsovertagelsen.

Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af i hvilket omfang, der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil, og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 5-15 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Såfremt brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder. De anvendte afskrivningsperioder udgør 3-15 år.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives lineært over aftaleperioden.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, lossepladsanlæg, indretning af lejede lokaler, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	30 - 50 år
Indretning af lejede lokaler	6 - 15 år
Produktionsanlæg og maskiner	3 - 10 år
Lossepladsgasanlæg	3 - 25 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	2 - 10 år

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden. Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Skove, biologiske anlægsaktiver

Skove, som indregnes og opgøres under biologiske anlægsaktiver omfatter skove og naturejendomme med tilhørende grunde. Skove måles ved første indregning til kostpris, der for købte aktiver består af købsprisen tillagt eventuelle direkte tilknyttede anskaffelsesomkostninger.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Efter første indregning måles de biologiske anlægsaktiver til dagsværdi, der repræsenterer det beløb, som aktiverne vurderes at ville kunne sælges for til en uafhængig køber. De opgjorte dagsværdier baseres på foretagne vurderinger, som sker under hensyntagen til de senest konstaterede salgsværdier på markeder for tilsvarende aktiver. Regulering af dagsværdier foretages i resultatopgørelsen under regnskabsposten "Dagsværdireguleringer af biologiske aktiver".

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Nettoopskrivningen af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af den forholdsmæssige andel af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af i hvilket omfang, at der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 5-20 år. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives til nettorealiseringsværdi ud fra en konkret vurdering. Såfremt modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende associerede virksomheds forpligtelser og det er sandsynligt, at denne forpligtelse vil blive aktualiseret, indregnes en hensat forpligtelse målt til nutidsværdien af de omkostninger, det skønnes nødvendigt at afholde for at afvikle forpligtelsen.

Nettoopskrivningen af kapitalandele i associerede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af den forholdsmæssige andel af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastsættes på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af i hvilket omfang, at der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 5-15 år.

Kapitalandele i associerede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter unoterede kapitalandele, der måles til dagsværdi.

Dagsværdien opgøres som den regnskabsmæssige indre værdi, idet alle væsentlige aktiver og forpligtelser i de unoterede selskabers regnskaber værdiansættes til dagsværdi. Ændringer i dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen under indtægter af andre kapitalandele og værdipapirer.

Unoterede kapitalandele nedskrives til eventuel lavere nettorealiseringsværdi.

Varebeholdninger

Råvarer, hjælpematerialer og handelsvarer værdiansættes til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden (først ind – først ud), eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Fremstillede varer og varer under fremstilling værdiansættes til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden (først ind – først ud), eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, bygninger og udstyr samt omkostninger til produktionsadministration og ledelse.

Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealisationseværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Biologiske omsætningsaktiver indregnet under varebeholdninger, der omfatter levende planter, måles til kostpris, eller nettorealisationseværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Nettorealisationseværdi for biologiske omsætningsaktiver opgøres som forventet salgspris med fradrag af omkostninger til færdiggørelse og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug. For enkelte ydelser, hvor ressourceforbruget ikke kan anvendes som grundlag, er der i stedet benyttet forholdet mellem afsluttede delaktiviteter og de samlede delaktiviteter for den enkelte ydelse.

Såfremt salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller til nettorealisationseværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, der er opgjort som salgsværdien med fradrag af aconto-faktureringer, er positiv eller negativ.

Finansieringsomkostninger vedrørende ydelser medregnes ikke i værdien af igangværende arbejder.

Omkostninger i forbindelse med salgs- og tilbudsarbejde til opnåelse af kontrakter udgiftsføres i resultatopgørelsen under andre eksterne omkostninger i det regnskabsår, hvori omkostningerne afholdes.

Tilgodehavende selskabsskat og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende selskabsskat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele der indregnes under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede værdipapirer, som måles til kostpris på afregningsdagen. Efterfølgende måling sker dagsværdi på balancedagen. Realiserede kursgevinster og -tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielsen af forpligtelsen vil medføre et forbrug af koncernens økonomiske ressourcer.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Finansielle gældforpligtelser

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld og gæld til kreditinstitutter i form af bankgæld måles på tidspunktet for låneoptagelse til kostpris, svarende til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger.

Efterfølgende måles gæld til realkreditinstitutter og kreditinstitutter til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Finansielle leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontrakternes løbetid som en finansiel omkostning.

Leasingydelse vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Modtagne forudbetalinger for kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb, der er modtaget fra kunder forud for leveringstidspunktet.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen for koncernen opstilles efter den indirekte metode med udgangspunkt i årets resultat.

Pengestrømsopgørelsen viser likviditet fra driften, investeringer, finansiering og årets forskydning i likviditet samt likvider ved årets begyndelse og slutning. Der er ikke udarbejdet særskilt pengestrømsopgørelse for moderselskabet, da denne er indeholdt i pengestrømsopgørelsen for koncernen.

Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter. I pengestrømsopgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte virksomheder fra anskaffelsestidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte virksomheder indregnes frem til salgstidspunktet.

Pengestrømme fra driften opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter og ændring i driftskapital.

Pengestrømme fra investeringer omfatter køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansiering omfatter optagelse og afdrag på langfristet og kortfristet gæld til finansierings- og kreditinstitutter samt foretagne uddelinger.

Likvider omfatter likvide beholdninger samt den andel af kortfristet gæld til kreditinstitutter, der samlet set indgår som en del af koncernens løbende likviditetsstyring.

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger på forretningsområder (Primært segment) og geografiske markeder (Sekundært segment). Segmentoplysninger følger koncernens regnskabspraksis og interne økonomistyring. De sekundære segmentoplysninger gives på baggrund af kundernes placering.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nøgletal

De i hoved- og nøgletaloversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Før skat margin (EBT-margin) = Koncernens rentabilitet =

$$\frac{\text{Resultat før skat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

Afkastningsgrad =

Det afkast, som koncernen genererer af de operative aktiver =

$$\frac{\text{Resultat af primær drift tillagt af- og nedskrivninger på goodwill (EBITA)} \times 100}{\text{Operative aktiver ultimo}}$$

Soliditetsgrad =

Koncernens egenkapitalandel ud af den samlede balancesum =

$$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Passiver i alt ultimo}}$$

Egenkapitalens forrentning =

Koncernens forrentning af den kapital, som er investeret i koncernen =

$$\frac{\text{Årets resultat (efter skat)} \times 100}{\text{Koncernens gennemsnitlige egenkapital}}$$

Gearing =

Koncernens nettorentebærende gæld målt i forhold til EBITDA =

$$\frac{\text{Nettorentebærende gæld}}{\text{EBITDA}}$$

EBITDA (Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation) er defineret som resultat af primær drift tillagt af- og nedskrivninger.

EBITA (Earnings Before Interest, Tax and Amortisation) er defineret som resultat af primær drift tillagt årets af- og nedskrivninger på goodwill.

Operative aktiver er aktiver i alt fratrukket likvide beholdninger samt andre rentebærende aktiver målt ultimo regnskabsåret.

ANVENDT ESG-REGNSKABSPRAKSIS

Note 31

Vi har udarbejdet vores ESG-nøgletal med inspiration fra Erhvervsstyrelsens vejledning til ESG-nøgletal i årsrapporten samt ESG-vejledningen udgivet af Finansforeningen, FSR og Nasdaq Copenhagen.

Løbende forbedringer af datakvaliteten og væsentlighed

Der foretages løbende korrektioner og opdateringer af ESG-nøgletal og opgørelsesmetoder herfor. Der vil dermed løbende ske en forbedring af datakvaliteten for at sikre den mest retvisende rapportering ud fra vores aktuelle viden. Uoverensstemmelser mellem denne årsrapport og nøgletal i tidligere rapporter vil derfor være at forvente, da vi i takt med forbedringen af datakvaliteten og ny viden også vil tilrette bagudrettet. Dette er for at sikre den mest transparente og sammenlignelige rapportering ud fra de til enhver tid gældende retningslinjer og viden.

Dette understøttes samtidigt af, at Hedeselskabet følger anbefalingerne i Science Based Target Initiative vedrørende omgørelse af klimaregnskabet. Det betyder, at ved signifikante ændringer skal klimaregnskabet beregnes på ny. Signifikante ændringer er defineret som en ændring på mere end 5 % af det samlede regnskab, hvilket eksempelvis kan foranlediges af tilkøb eller frasalg af aktiviteter eller som følge af ændrede opgørelsesmetoder.

Hedeselskabet har desuden valgt at sætte et væsentlighedskrav på 1 % af det samlede scope 1, 2 og 3. Det betyder dermed, at alle udledningsskilder, der vurderes til at overstige dette krav, er inkluderet i klimaregnskabet.

Afgrænsning

For at sikre en høj kvalitet i data har Hedeselskabet valgt at anvende metoden operationel kontrol. Det betyder, at alle aktiviteter, hvor Hedeselskabet har operationel autoritet til at implementere strategiske tiltag, er inkluderet.

Regnskabsperiode

ESG-regnskabsperioden følger perioden for det finansielle regnskab, der følger kalenderåret fra 1. januar til 31. december. Medarbejderdata er generelt opgjort ultimo året.

CO₂-regnskabet

Vores klimaregnskab følger metoden defineret i Greenhouse Gas Protocol – Corporate Standard Revised Edition med supplement fra Greenhouse Gas Protocol Land Sector and Removal Guidance (GHGL) (september draft). I denne opdaterede version af GHGL tillades det, under visse forudsætninger, at virksomheder indregner removal effekter (omdannelse af atmosfærisk CO₂ til lagring i landbaserede, produktbaserede eller teknologiske kulstofpuljer) indenfor scopes. Indregningsmetoden er "stock-change"-metoden, så det er selve årets ændrede lagerbinding i en kulstofpulje, der indregnes inden for scope.

GHGL Scope 1

Direkte klimapåvirkninger i forbindelse med udledning fra anvendelse af fossile brændstoffer til værktøj, køretøjer og øvrigt driftsmateriel, hvilket hovedsageligt opgøres på baggrund af volumen i henhold til brændstofkort ganget med emissionsfaktorer for de respektive brændstoftyper. Endvidere indgår opvarmning af egne bygninger opgjort på baggrund volumen fordelt på henholdsvis olie og gas ganget med de respektive emissionsfaktorer. Endelig indgår ligeledes emissioner fra anvendelse af handelsgødning på egne jorde, kølemiddellækage i køleanlæg og kraftvarmeproduktion. Slutteligt fradrages ændringerne i kulstofpuljer i egne skove i både Danmark og udlandet, hvilket blandt andet sker på baggrund af beregningsmetoder udviklet internt i Hedeselskabet.

GHGL Scope 2

Indirekte klimapåvirkninger i forbindelse med udledning fra anvendelse af el og fjernvarme i benyttede bygninger, hvilket blandt andet sker på baggrund af omregning fra kroner til volumen ved hjælp af gennemsnitspriser og refusioner af elafgifter. Det volumenopgjorte forbrug ganges med emissionsfaktorer fra Energinet og Energistyrelsen.

GHGL Scope 3

De øvrige indirekte klimapåvirkninger placeret under scope 3 kan opdeles i underkategorier fra 1 til 15. Der foretages imidlertid alene rapportering på underkategorier, hvor kategorien vurderes at være relevant for Hedeselskabets forretningsområder, og hvor datagrundlaget vurderes at være tilstrækkelig for en retvisende rapportering, hvorfor underkategorier ikke vil være repræsenteret i nedenstående.

Kategori 1: Købte varer og services

De indirekte klimapåvirkninger fra købte varer og services omfatter hovedsageligt køb af entreprenørydelser samt forbrug af varer i forbindelse med udførelse af vores aktiviteter i Hedeselskabet, herunder eksempelvis hegnsmateriale, cement, salt, kemi, planter og andre træprodukter mv. Der er hovedsageligt tale om data opgjort på baggrund af forbrug i kroner ganget med relevante emissionsfaktorer, dog anvendes volumenbaserede data i de tilfælde, hvor datagrundlaget vurderes at være validt.

ANVENDT ESG-REGNSKABSPRAKSIS

Kategori 2: Kapitalvarer

De indirekte klimapåvirkninger fra køb af kapitalvarer omfatter køb af driftsmateriel til anvendelse i forbindelse med udførelse af vores aktiviteter i Hedeselskabet. Der er hovedsageligt tale om data opgjort på baggrund af forbrug i kroner ganget med relevante emissionsfaktorer.

Kategori 3: Energirelaterede poster

De indirekte klimapåvirkninger fra energirelaterede poster omfatter well-to-tank poster i alle kategorier opgjort i brændstofmængder/energimængder i både scope 1, 2 og 3. Således medtages forbrug af alle poster vedrørende anvendelse af fossile brændstoffer, olie og gas under scope 1 samt alle poster under scope 2. Fra scope 3 indgår poster vedrørende maskinel service og transport. Det vurderes, at det altovervejende energirelaterede forbrug er diesel, hvorfor der anvendes emissionsfaktorer i relation til dette.

Kategori 4: Opstrøms transport

De indirekte klimapåvirkninger fra opstrøms transport omfatter hovedsageligt vej- og skibstransport af flis, råtræ, juletræer og recirkuleringsprodukter både fra egenproduktion og fra direkte videresalg. Der tages udgangspunkt i volumenbaserede data i form af kørte kilometer, hvor disse kan opgøres eller estimeres pålideligt, hvor der samtidigt tages højde for tomme kørsler. Herefter anvendes relevante emissionsfaktorer.

Kategori 6: Forretningsrejser

De indirekte klimapåvirkninger fra forretningsrejser omfatter kørsel opgjort i kilometer på baggrund af udbetalt kørselsgodtgørelse, hvilket ganges med emissionsfaktorer for en gennemsnitlig bil. Ved anvendelse af omkostninger til fly, færge, tog mv. foretages der en estimeret omkostningsfordeling ganget med forbrugsbaserede emissionsfaktorer.

Kategori 7: Medarbejderpendling

De indirekte klimapåvirkninger fra medarbejderpendling opgøres på baggrund af interne vurderinger af antal arbejdsdage på kontoret og offentligt tilgængelige gennemsnitlige pendlerafstandsopgørelser på regionsniveau. Disse data ganges med emissionsfaktorer for en gennemsnitlig bil.

Kategori 9: Nedstrøms transport

De indirekte klimapåvirkninger fra nedstrøms transport omfatter distribution af solgte produkter, herunder transport af træ solgt på rod i Baltikum samt kunders transport af juletræer. Der tages for træ solgt på rod udgangspunkt i kendte danske forhold med et tillæg for at kompensere for de geografisk længere afstande i Baltikum sammenlignet med Danmark. For kunders transport af juletræer tages der udgangspunkt i LCA-analyser for kundetransport pr. juletræ ganget med emissionsfaktorer for en gennemsnitlig bil.

Kategori 10: Forarbejdning af solgte produkter

De indirekte klimapåvirkninger fra forarbejdning af solgte produkter omfatter hovedsageligt skovarbejde vedrørende træ solgt på rod og metanudslip i forbindelse med biogasproduktion. Der tages for skovarbejde vedrørende træ solgt på rod udgangspunkt i den samlede volumen af træ solgt på rod i Baltikum tillagt en intern vurdering af brændstofforbrug til skovning og udkørsel ud fra kendte niveauer, hvilket herefter ganges med emissionsfaktorer for diesel. Ud fra den beregnede biogasproduktion er metanandelen internt vurderet og omregnet til en samlet vægt af produceret metan, hvorefter lækageandelen vurderes på baggrund af ENS-analyser ganget med emissionsfaktorer for metan.

Kategori 11: Brugen af solgte produkter

De indirekte klimapåvirkninger fra brugen af solgte produkter omfatter blandt andet kundernes brug af solgt kunstgødning, biogødning, afbrænding af træprodukter, afbrænding af slamprodukter, metan fra kvæg i relation til foderleverancer. Opgørelsen heraf ske på baggrund af interne datakilder, interne vurderinger og nogle tilfælde LCA-analyser. Ydermere omfatter de indirekte klimapåvirkninger fra brugen af solgte produkter ligeledes et fradrag for ændringerne i kulstofpuljer i fastforvaltede skove i både Danmark og udlandet, hvilket blandt andet sker på baggrund af beregningsmetoder udviklet internt i Hedeselskabet.

Uden for scope

Rapportering af gross biogenic land CO₂-removals separat og udenfor scopes er krævet jf. retningslinjer under Land Sector and Removal Guidance. Endvidere gives der jf. samme retningslinjer mulighed for en frivillig rapportering af substitution og undgåede emissioner. Klimapåvirkninger udenfor scope opdeles i underkategorier for at skabe et mere transparent billede af posterne.

Kategori 1: Gross biogenic land CO₂-removals – bruttotilvækst

De indirekte klimapåvirkninger fra bruttotilvækst omfatter bruttotilvækst i egne skove og fastforvaltede skov. Bruttotilvæksten beregnet i skovene er baseret på modelopgørelser af bruttotilvæksten i grene, stamme og rødder baseret på artsspecifikke biomasseligninger. Tilvæksten opgøres og omregnes derefter til CO₂ efter interne modeller, som fremadrettet løbende vil blive kvalitetssikret yderligere i takt med, at der opbygges mere viden på området.

ANVENDT ESG-REGNSKABSPRAKSIS

Kategori 2: Gross biogenic land CO₂-emissions – dødt organisk materiale og biogødning

De indirekte klimapåvirkninger fra dødt organisk materiale og biogødning omfatter CO₂-udledning fra dødt organisk materiale i egne og fastforvaltede skove samt biogen CO₂ udlagt ved biogødning. Dødt organisk materiale monitoreres ikke, hvorfor andelen af tilgang i dødt organisk materiale er estimeret internt med afsæt i en fast konverteringsfaktor (procentsats) i relation til nettohugsten under bark. For udbragt biogødning er mængderne kendte, hvorfor det er muligt at anvendes disse data som grundlag for beregningerne. Der foretages en omregning til CO₂ på baggrund af blandt andet stikprøvevis opgørelse af tørstofindholdet i de respektive produkter.

Kategori 3: Gross biogenic product CO₂-emissions – anvendelse af træprodukter og biogasprocesser

De indirekte klimapåvirkninger fra anvendelse af træprodukter og biogasprocesser omfatter biogen CO₂-udledning i forbindelse med afbrænding af træ og anvendelse af træprodukter i industrien, mens CO₂-udledning i forbindelse med biogasprocesser omfatter produktion af biogas, hvor Hedeselskabet er leverandør, samt produktion af kraftvarme i Polen og afbrænding af biogas i Danmark. For alle posterne gælder det, at datagrundlaget er interne mængde data, mens konverteringsfaktorerne er både eksterne kilder og interne kilder, hvor der ikke vurderes at være anvendelige og brugbare eksterne kilder.

Kategori 5: Substitution og undgåede emissioner

De indirekte klimapåvirkninger fra substitution og undgåede emissioner er et frivilligt område, som Hedeselskabet har valgt at rapportere på for at give et retvisende og konservativt billede af selskabets klimaindflydelse samt understøtte og give incitament til at øge substitutionsværdien af virksomhedens produkter. Indregningen vurderes dermed at give et mere nuanceret billede af selskabets samlede klimapåvirkning, da anvendelsen af træ for eksempel kan være et alternativ til kul ved varmeproduktion eller beton ved byggeri. Substitution omfatter således blandt andet effekterne af energiproduktion og anvendelse af træprodukter, foderprodukter samt slamgødningsprodukter. Undgåede emissioner er fra vådlægning af lavbundslande. Konverteringsfaktorerne kommer hovedsageligt fra eksterne kilder og studier, mens interne vurderinger og studier alene anvendes i tilfælde af manglende eksterne kilder og studier.

Yderligere informationer ved klimarapportering

For en uddybende beskrivelse af beregninger, metoder, afgrænsninger og antagelser, som er foretaget for at estimere Hedeselskabets klimapåvirkning, henvises til regnskabsmanuel til Hedeselskabets klimaregnskab, som offentliggøres sammen med det seneste klimaregnskab på <https://www.hedeselskabet.dk/baeredygtighed/klimaregnskab>

Sociale- og ledelsesdata

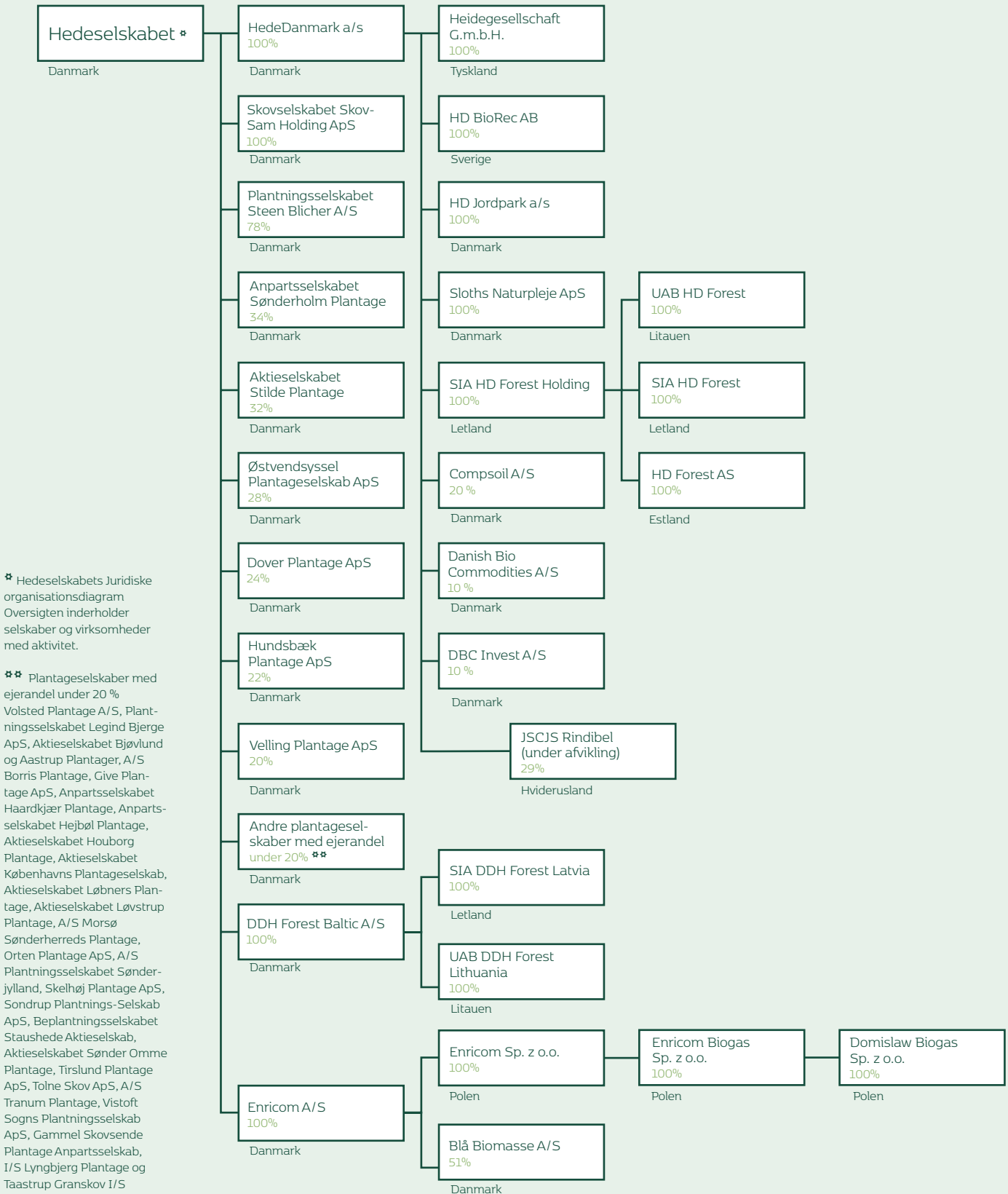
De sociale- og ledelsesdata er baseret på data fra BI-rapporter fra økonomisystemet samt udtræk fra lønsystemet. Headcounts er opgjort ud fra antal medarbejdere, som Hedeselskabet udbetalte løn til ved årets udgang. Nationaliteter, antal elever, lærlinge og praktikanter samt antal medarbejdere ansat på §56, i fleksjob, med løntilskud eller på mentorvilkår er ligeledes opgjort ved årets udgang.

Data vedr. kønsdiversitet er udregnet i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens vejledning for Måltal og politik for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen og for rapportering herom.

Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder er opgjort ud fra angivelse i referater fra bestyrelsesmøder, hvori det er angivet, hvem der har været til stede på møderne.

Medianlønnen er beregnet efter formelen i ESG-vejledningen udgivet af Finansforeningen, FSR og Nasdaq Copenhagen og er baseret på CEO kompensation/Median medarbejderløns ekskl. elever, lærlinge og praktikanter for december 2022.

JURIDISK ORGANISATIONS DIAGRAM

* Hedeselskabets Juridiske organisationsdiagram Oversigten inderholder selskaber og virksomheder med aktivitet.

** Plantageselskaber med ejerandel under 20 % Volsted Plantage A/S, Plantningsselskabet Legind Bjerge ApS, Aktieselskabet Bjøvlund og Aastrup Plantager, A/S Borris Plantage, Give Plantage ApS, Anpartsselskabet Haardkjær Plantage, Anpartsselskabet Hejbøl Plantage, Aktieselskabet Houborg Plantage, Aktieselskabet Københavns Plantageselskab, Aktieselskabet Løbners Plantage, Aktieselskabet Løvstrup Plantage, A/S Morsø Sønderherreds Plantage, Orten Plantage ApS, A/S Plantningsselskabet Sønderjylland, Skelhøj Plantage ApS, Sønderup Plantnings-Selskab ApS, Beplantningsselskabet Staushede Aktieselskab, Aktieselskabet Sønder Omme Plantage, Tirslund Plantage ApS, Tolne Skov ApS, A/S Tranum Plantage, Vistoft Sogns Plantningsselskab ApS, Gammel Skovsønde Plantage Anpartsselskab, I/S Lyngbjerg Plantage og Taastrup Granskov I/S

En ny event-ø i Tivoli Friheden

I de tidlige forårs måneder havde HedeDanmarks anlægsgartnere travlt med at beplante 3000 m², etablere 3000 m² græsareal, sætte brosten, opføre asfaltstier, trapper og VIP-tribuner. Alt skulle være klar, så Tivoli Friheden i Aarhus 1. maj 2022 kunne slå dørene op til en ny event-ø med en stor scene og plads til 10.000 tilskuere.

Det danske Hedeselskab

Klostermarken 12
8800 Viborg

Tlf.: 87 28 11 33
E-mail: info@hedeselskabet.dk
www.hedeselskabet.dk

CVR-nr. 42 34 46 13
Stiftet 28. marts 1866
Hjemsted: Viborg

Revisor

PricewaterhouseCoopers
Jens. Chr. Skous Vej 1
8000 Aarhus C

Årsmøde

Årsmøde 2023 afholdes
den 1. maj 2023

HEDESELSKABET

Grøn innovation siden 1866